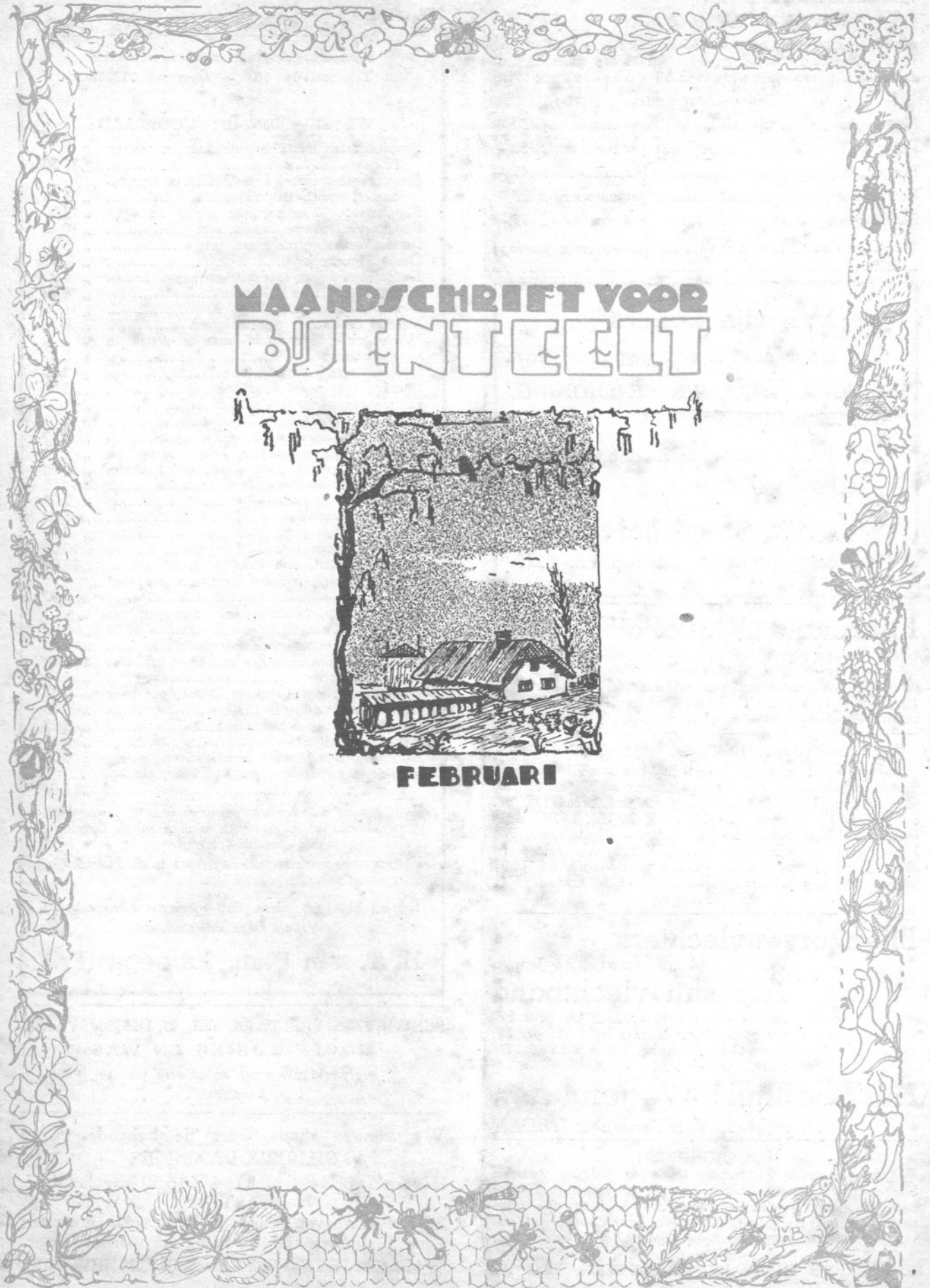

MAANDSCHRIFT VOOR BIJENTEEFT

FEBRUARI

ADVERTENTIETARIEVEN:

Speurbijtjes

Alleen voor leden en geen handelsartikelen betreffende f 1.50 voor de eerste 20 woorden; elke 5 woorden meer 40 cent extra. Deze advertenties uitsluitend bij vooruitbetaling

Gewone advertenties

Hele pagina	per nummer	f 150.-
Halve pagina	per nummer	„ 80.-
Een vierde pagina	per nummer	„ 45.-
Een achtste pagina	per nummer	„ 25.-
Een zestiende pagina	per nummer	„ 15.-

Deze prijzen zijn netto, dus zonder enige korting!

Wij zijn kopers

à contant en tegen hoge prijzen, van:

SLINGER-, RAAT- EN PERSHONING ALSMEDE BIJENWAS

Vracht voor onze rekening. Emballage beschikbaar

N.V. Bijenstand „Mellona”

Santpoort-St. - Telefoon no. 8225

Bijenstand „Klabofia” Voorst

Uw adres voor het verwerken van ruwe raat en zuivere was tot kunststraat. Van ruwe raat 30 tot 50 procent kunststraat terug. Tevens imkersartikelen. Afstandblikjes per 100 st. f 1.90, enz. enz. Thans beperkt te leveren kunststraat zonder inlevering van was of ruwe raat.

W. J. HARTSTRA, JUBBEGA (FR.), GIRO 489285

Bijenstand „Hartelust”. Magazijn voor Imkersartikelen. Simplexkasten met 2 broedkamers, ramen en blikjes, f 31.75. Wij leveren U: Katoen molton, witte stof, breed 1.60 m., per meter f 10. Zwarte vizieren, 24 x 24 cm., f 0.85. Boxlederen handschoenen f 8.50; splitlederen f 6. Berokers, van koper f 11. Vaseline voor het insmeren van ramen en draaglijsten, per kg. f 1.75. Voor export vragen wij prijsopgave van gegarandeerd gezonde volken in korven of in transportkistjes.

Bijenkorvenvlechters

Wij kunnen U uit voorraad leveren

1ste snit vlechtband

Het is een pracht artikel. De prijs bedraagt per bos van 12½ kg. f 2.50 per kg. Minder dan 12½ kg. per kg. f 2.80. De breedte is 5-6 mm.

Het Bijenhuis, Wageningen

BESTELT HET NOG HEDEN

BIJENHOUDERS!

Wij kopen steeds à contant, tegen de hoogste waarde: Slinger- zowel als pers-honing, alsmede ruwe raat en zuivere bijenwas. Ook leveren wij u, tegen inlevering van ruwe raat kunststraat terug, op billijke voorwaarde. In het a.s. voorjaar leveren wij prima bijenvolken, tegen de laagst mogelijke prijs.

L. BAKKER'S BIJENPARK, HOOGEVEEN, TEL. 102

H. T. van Dam, Jubbega (Fr.)

Bijenpark, Magazijn van Imkersartikelen

Telefoon no. 103 — Giro no. 217250

*

WIJ LEVEREN UIT VOORRAAD:

Simplexkasten met 2 broedkamers, ramen en blikjes	f 32.50
Simplexkasten met 1 broedkamer en honingkamer, ramen en blikjes	„ 31.00
Boogkorven, 12-raams, met ramen en ogen	„ 13.00
Boogkorven, zonder ramen, enz.	„ 10.00
Ronde korven, grote maat, prima	„ 6.00
Dathe Pijp, koper	„ 7.00
Dathe Pijp, koper met houten mantel	„ 8.00
Afstandblikjes, per 100 stuks	„ 2.00
Zinken moerroosters, 40 x 40	„ 1.20
Vertind draad, per rol 100 gram	„ 0.75
Wielspoortje, om draad vast te zetten in kunststraat	„ 1.85
Bijenskap met gaasvizier	„ 2.50
Bijenskap met paardehaarvizier	„ 3.50
Paardehaar vizier	„ 1.50
Blaasbalg beroker	„ 6.00
Gaatjes-tang	„ 3.00
Voederballons met bordje, 1 liter inhoud ...	„ 1.10
Bijenveger, prima paardehaar, groot model	„ 2.00
Korfmes met dwarsmes, prima	„ 1.50
Honingzeef met houten lijst	„ 2.00
Ontzegelmessen	„ 5.00
Ontzegelvorken	„ 3.00
Perskleed, groot 1 x 1.25 m., prima	„ 10.00
Handkolbtoestel, zeer mooi	„ 24.00
Handschoenen, splitleder, met mouwen, per paar	„ 6.00
Handschoenen, boxleder, met mouwen, per paar	„ 9.00
Bijendoeken voor ronde korven	„ 0.80
Hefboompje om raampjes te lichten	„ 1.00
Raampjes-grijper	„ 1.75
Draaglijsten voor 10-raams kasten, per paar	„ 0.30
Rood Carbolzuur, per flesje	„ 0.75
Separators voor Simplexkast	„ 4.50
Reisraam voor Simplexkast	„ 2.25
Kunststraat, zeer beperkt leverbaar, vrij, p. kg.	„ 6.00
Werkloon zuivere was tot kunststraat, per kg. slechts	„ 1.00

Zend ons uw zuivere was en droge raat ter verwerking tot kunststraat. U ontvangt binnen enkele dagen de U toekomende kunststraat terug.

Enigst erkende Kunststraat-Fabrikant in de Noordelijke provincies.

Let op het juist adres, dat voorkomt teleurstelling!

Vraagt onze Prijscourant

H. T. van Dam, Jubbega (Fr.)

SCHWIETERS' BIJENPARK, TEL. 95, DEDEMSVAART

KOOPT HONING EN WAS

verwerkt uw ruwe en zuivere was tot kunststraat.

Wij kunnen thans weer de bekende zware SIMPLEX-RAAMPJES

leveren (noestvrij hout), à f 16.50 per honderd. KASTEN

bij inlevering van houtbon; wordt ook door ons voor u aangevraagd, bij kwantum van 50 kasten.

WILLEM STEGEMAN, HULZEN-NIJVERDAL

50e Jaargang
Redacteur : Joh. A. Joustra
Adres Redactie :
J. v. d. Heydenstraat 35, Amersfoort
Telefoon 6734

Commissie van Redactie : A. S. Planting en A. Vink.
Adviseurs : de Rijksbijenteeltconsulenten.

Februari 1948 — No. 2

Maandpraatje

Op het ogenblik, dat dit maandpraatje geschreven wordt is het buiten zacht, doch stormachtig weer, met nu en dan regen, soms veel regen. De planten in de tuin leggen een verhoogde activiteit aan de dag en lazen we niet in de pers, dat er reeds een melkever is waargenomen en sommige bloembollenkwekers reeds hun bloembollenbedden van de winterbescherming moesten ontdoen omdat de planten al te voorschijn kwamen? En er zouden al crocusjes bloeien! Veel zullen onze bijtjes daaraan niet hebben, want al komen ze nu en dan al angstig veel buiten de woning, het is nog te vroeg in het jaar om een verhoogde activiteit aan de dag te leggen.

Het lijkt ons voor de bijen zeer nodig, dat het weer wat rustiger wordt, al delen we de vrees van sommige imkers niet, dat zij nu wel spoedig door hun voedsel zullen heen zijn. Er zal stellig wel wat meer gebruikt worden dan bij een rustiger zit, maar bijen zijn economische diertjes en gebruiken niet meer, dan noodzakelijk is voor hun onderhoud.

Het zou ons echter niet verwonderen of sommige volken hebben al een klein broednestje. Van onze tien volken is er een, die meer geregeld vliegt, dan de andere en we verdenken het van een vervroegde broedaanzet. We hebben neiging om ons daarvan te overtuigen, maar laten het volk nog maar met rust, dat is veel beter.

Verschillende leden schreven ons een dankbetuiging voor de Almanak, welke hen zo maar in de schoot viel. Voor hun dankbaarheid is het Hoofdbestuur stellig zeer gevoelig, maar het kan niet voldoen aan de vraag van vele niet-leden om hun zo'n Almanak te verkopen. Deze is onafscheidelijk aan het lidmaatschap verbonden en niet in de handel. Iedereen kan bij ons lid worden, dus ook in het bezit van de Almanak komen, terwijl we — zolang de voorraad strekt — ook aan nieuwe leden een exemplaar zullen zenden. Als hij nu ook maar gebruikt wordt voor het doel waarvoor hij bestemd is.

Hoewel nog niet alle ledenlijsten binnen zijn, valt het verloop van leden nogal mee.

Van verschillende kanten is er — soms met veel bombarie en verdachtmaking — een aanval op onze sterke vesting gedaan, maar het resultaat lijkt povertjes. In ieder geval zullen we minder leden tellen dan eind 1947, doch dat is elk jaar zo. Een verlies van slechts 5 leden per afdeling — en dat is normaal in het begin van het jaar — kost ons ruim 1500 leden en we betwijfelen of we deze keer wel zo'n aantal kwijt zijn. We zullen echter de rest van de lijsten moeten afwachten om de rekening te kunnen opmaken.

Zoals we reeds in ons vorig maandpraatje vertelden, staat er veel op ons programma. In de eerste plaats de koninginnteelt, waar wel bijzondere belangstelling voor is.

We staan hier voor de grote moeilijkheid om soortechte bevruchting te krijgen, door de grote moeilijkheid een geschikt geïsoleerd bevruchtungsstation te vinden; maar er is thans goede hoop, dat we zo'n station kunnen missen door de mogelijkheid van kunstmatige ensimatie (kunstmatige bevruchting).

Als dit in de bijenteelt gewenst is, dan is dit zeer zeker in ons dicht met bijenvolken bezette land nodig en het is te hopen, dat we binnen afzienbare tijd tot deze kunstmatige bevruchting kunnen overgaan. Al ligt hier een vruchtbare taak voor het Instituut, wij menen, dat deze niet behoeft te wachten totdat dit op volle toeren zal draaien.

Er is nog meer, en wel de plaatsing van bijenvolken in de fruitstreken. Ook hierin bespeuren we een verhoogde activiteit en deze plaatsing schijnt dit jaar de volle aandacht van de fruitteers, zowel als van de bijenhouders te hebben. Beide categoriën zullen wat moeten geven en nemen en deze zaak niet van een eenzijdig standpunt bekijken.

Het schijnt wel nodig te zijn er eens op te wijzen, dat de fruitkweker niet voor zijn plezier bijen in zijn boomgaard ontvangt en de bijenhouder ze er niet voor zijn genoeg in plaatst. Hier spreekt eigen belang een woordje mee, al is niet precies al te wegen wie er wel het meest belang bij heeft. Hiermede willen we slechts zeggen, dat we zoveel als mogelijk is aan elkaars veriangens tegemoet moeten komen. Eerst dan zullen beiden het belang ervan gaan inzien.

Het bespuitingsvraagstuk is nog steeds urgent, al wordt dit nogal eens overdreven voorgesteld. Met te zeggen, dat een goed fruitkweker niet gedurende de bloei zal spuiten, is deze zaak niet afgedaan. Als b.v. twee goede fruitkwekers hun plantage naast elkaar hebben liggen en de bomen niet gelijk bloeien, dan bestaat er bij deskundige bespuiting met giftige stoffen reeds gevaar.

We spreken dan nog niet eens van loonspuiterijen; bij ongunstig weer ten tijde, dat er gespoten moet worden, wordt dit uitgesteld en de gevolgen zijn voor de bijenteelt vaak tastbaar. Maar niemand zal kunnen verwachten, dat de fruitteler het spuiten nalaat; daarvoor is zijn vakeer te groot. Hij wil met prima fruit aan de markt komen. Overleg met de boomgaardbe-zitter is dus noodzakelijk en in beider belang.

Als Redacteur hoor je allerlei staaltjes van willekeur; bespuitingen tegen de afspraak in, verplaatsen van bijenvolken door ondeskundigen zonder medeweten van de bijenhouder, het laten lopen van vee in de boomgaard zonder voldoende afschutting van de bijenstal e.d. Wij trekken deze gevallen geenszins in twijfel, want vele ervan hebben we zelf meegemaakt, maar het zijn toch uitzonderingen en kwade trouw moet uitgeschakeld worden. Ondeskundigheid, op een bepaald moment niet weten wat men doen moet e.d. spelen hier wel de hoofdrol.

En..... laten we ook niet vergeten, dat de imkers zich ook niet steeds houden aan gemaakte afspraken, anders zouden er nooit onvolwaardige volken in de boomgaard staan.

RED.

DE BIJEN IN DE DRENTSE GESCHIEDENIS

Toespraak door Mr. J. Linthorst Homan te Groningen,
gehouden op het Gouden Imkersfeest in Assen

Dames en Heren,

Toen Uw Voorzitter mij vroeg, of ik op deze bijendag een en ander wilde vertellen uit het Drentse verleden, gingen mijn gedachten niet aanstonds naar het Drenthe van eeuwen her, doch kwam mij eerst een Septemberdag van slechts vier jaar geleden voor de geest, niet hier in het Noorden, doch in het Brabantse land. Wij zaten gezamenlijk gevangen in het gijzelaarskamp in Sint Michiels Gestel. Daar hielpen wij gijzelaars elkaar, de tijd en de spanning te overwinnen, door elkaar te vertellen van de dingen, die ons lief waren. Zo werd er ook een boerendag gehouden, een dag waaraan de verschillende landbouwgijselaars hun krachten gaven, ter voorlichting van elkaar en van de stedelijke lotgenoten. En op die schone Septemberdag in die merkwaardige omgeving heeft Uw Voorzitter ons met grote liefde verteld van zijn bijenwerk, van Uw Organisatie en van de vele toekomstplannen. Ik zie dat beeld nog vóór me, ik zie nog hoe hij met het hem eigene enthousiasme daar verhaalde van veel, dat wij niet wisten en dat wij móesten weten. En het verheugt me zozeer, vandaag nu weer met hem te mogen samenwerken op ons landbouwgebied en nu mijnerzijds eens iets te mogen vertellen, dat voor U van nut kan zijn.

Ik heb in Uw „Maandschrift voor Bijenteelt” gelezen, dat U Uw gouden jubileum wilt benutten om vooral de wetenschappelijke bijenteelt sterker te maken. Dat is een gelukkig bewijs, dat U een jubileum niet gebruikt om alleen maar achteruit, doch vooral om vóóruit te zien. Ik heb in Uw uitingen óók gelezen, dat Drenthe nog niet voldoende de oude methoden heeft verlaten, en dat daardoor het centrum van de bijenteelt niet meer hier, doch in het Westen ligt. Dat U ondanks deze beide uitspraken tóch iets wilt horen over het oude Drenthe van weleer, bewijst dat U niet genoeg neemt met de toevallige omstandigheden van vandaag, doch dat U wilt doordringen tot de achtergrond der dingen. En daar zal ieder U dankbaar voor zijn.

Laat ik dan mogen vooropstellen, dat U vandaag in een geheel ander Drenthe bent, dan in het oude Drenthe van eeuwen geleden. U zult het trouwens wel weten, U hebt het ook wel gezien, en Uw rondrit van hedenmiddag zal het ten overvloede nog wel eens duidelijk bewijzen. Het Drenthe van vandaag staat mede vooraan in de modernisering der landbouwmethoden; al is het dan natuurlijk niet op elk terrein nummer één, het staat open voor nieuwe gedachten, zijn mensen nemen sterk deel aan het Vaderlandse nationale leven, zijn oude afgeslotenheid is voorgoed voorbij, ook al is zijn liefde voor de „eigen” zaak nog even sterk, ja misschien sterker dan zij ooit is geweest.

Oudtijds was Drenthe gehéél afgesloten van de buitenwereld. Het lag volkomen opgerold in zijn rand van veenmoerassen, de grote wijde vlakten van veen en water, die het van alle kanten omringden, van Groningen over Zuidlaren tot het Zuidelijke veen bij Emmen, van Schoonebeek over Coevorden langs de natte weiden van het riviertje de Reest tot Meppel, en van Meppel over Steenwijk door de uitgestrekte heiden en venen over de Leek naar Groningen terug. Wel hebben omstreeks het jaar 1000 ook de tegenwoordige stad Groningen en het tegenwoordige land van Vollenhove en een stuk Oostelijk Friesland nog tot Drenthe behoord. Drenthe had toch in grote trekken steeds zijn grenzen als vandaag.

En Drenthe heeft zich binnen die grenzen van eeuw tot eeuw voortdurend in eigen afgeslotenheid ontwikkeld.

Het heeft steeds een zeer dun gezaaide bevolking gehad, op grond die vóór onze tijd met de kunstmest een zeer karig bestaan gaf; het heeft véél strijd moeten voeren, hier is erg veel gevochten tegen de

zuidelijke indringers, tegen stropende garnizoenen van Groningen, Steenwijk en Coevorden, en tegen de machtige heren in naburige gewesten. Drenthe kende geen enkele ware stad; pas in de dagen van Napoleon, nu bijna honderdvijftig jaar geleden, zijn een paar Drentse plaatsen tot stadjes verklaard, maar een wezenlijke stad is er nooit geweest. De vesting Coevorden gaf meer onrust dan leiding. Daardoor was en bleef Drenthe een eigen boerenland, waar ieder uitsluitend en alleen op de landbouw kon steunen, en waar elk werk en elke daad, elke maatregel en elke afspraak, boerenwerk was, werk van boeren „onder mekaar” en van de boeren vóór elkaar.

Nog ruim honderd jaar geleden was van Drenthe vier-vijfde deel open heideveld. Heel het gebied, dat tegenwoordig bestaat uit bedrijf naast bedrijf, dat tegenwoordig doorsneden is door goede kanalen, en door veel goede wegen, dat tegenwoordig slechts nog enkele lapjes heide kent, was tot ver ná 1800 nagenoeg één groot heideveld, met hier en daar een oud brinkdorp, in een kring gebouwd rond een eeuwenoude brink, en hier en daar een streekdorp, langgerekt uitgestrekt langs een weg door het veenrijke land.

We kunnen zeggen, dat de oude brinkdorpen in Drenthe dan ook wel zéér oud zijn. De meeste zijn veel ouder dan duizend jaren. De streekdorpen zijn jonger, die zijn pas in latere tijd als ontginningsdorpen op lagere veenhoudende gronden aangelegd, wat meestal hun naam dan ook zegt. Wij kunnen er dan ook van uitgaan, dat het oude Drenthe in hoofdzaak steunde op de samenleving in zijn oude brinkdorpen, zoals die dorpjes hier en daar in de wijde wijldheid lagen, omringd door onafzienbare heidevelden, met dicht bij huis hun „essen” of bouwlanden, hun weiden langs de kronkelende stroompjes, hun veen voor hun turf en hun bossen voor hun hout.

De samenleving in die dorpen werd volkomen gedragen door de stand van de zogenaamde „eigenerfde” boeren, dat waren de bewoners van de hoeven, aan welke heel de wijde omgeving van het dorp behoorde. Want in de oudheid was Drenthe een land van gemeenschapsbezit. Elk brinkdorp had zijn eigen „marke” of „boerenmarke”, de gemeenschap van de verschillende oorspronkelijke boerderijen in het dorp, aan wie alles en alles in gemeenschap toekwam. De grond was gemeenschapsbezit, de heiden, de venen, de bossen behoorden niet aan elke boer voor een stuk of een stukje, doch aan de gemeenschap van allen tezamen; slechts de akkers op de „es” — dus het bouwland — en een gedeelte der weiden behoorden aan de eigenaren particulier.

Zo was heel de samenleving in het oude Drenthe der brinkdorpen een gemeenschaps-samenleving. Alles behoorde aan allen tezamen. Niet alleen de gronden waren gemeenschapszaak, ook de Kerk behoorde aan allen als markgenoten, ook het Recht werd door de boeren zelf gesproken, ook de gebruiken waren gemeenschapsgebruiken, de jacht mocht alleen door de markgenoten, dus door de „eigenerfden” worden beoefend, de visserij kwam alleen aan hen toe, en zo was alles en alles een uiting en een bezit van het gemeenschapsleven van de eigenerfde boerenstand.

Nu is de verleiding héél groot, om dit alles te verheerlijken, en juichend te roepen van die prachtige oude tijden, waarin den mensen in Drenthe nog wisten wat gemeenschap was, en waarin ieder in de samenleving een dienende taak tegenover het geheel had te vervullen. Sommigen spreken er dan ook graag zo over, en wij moeten toegeven, dat inderdaad veel in het oude leven van destijds de mensen dichter en warmer bij elkaar zag dan heden in menig opzicht het geval is. Maar wij mogen dat toch niet al te veel prijzen, want het had ook veel tekortkomingen, en die wil ik U eerlijk noemen. Want er waren nog andere men-

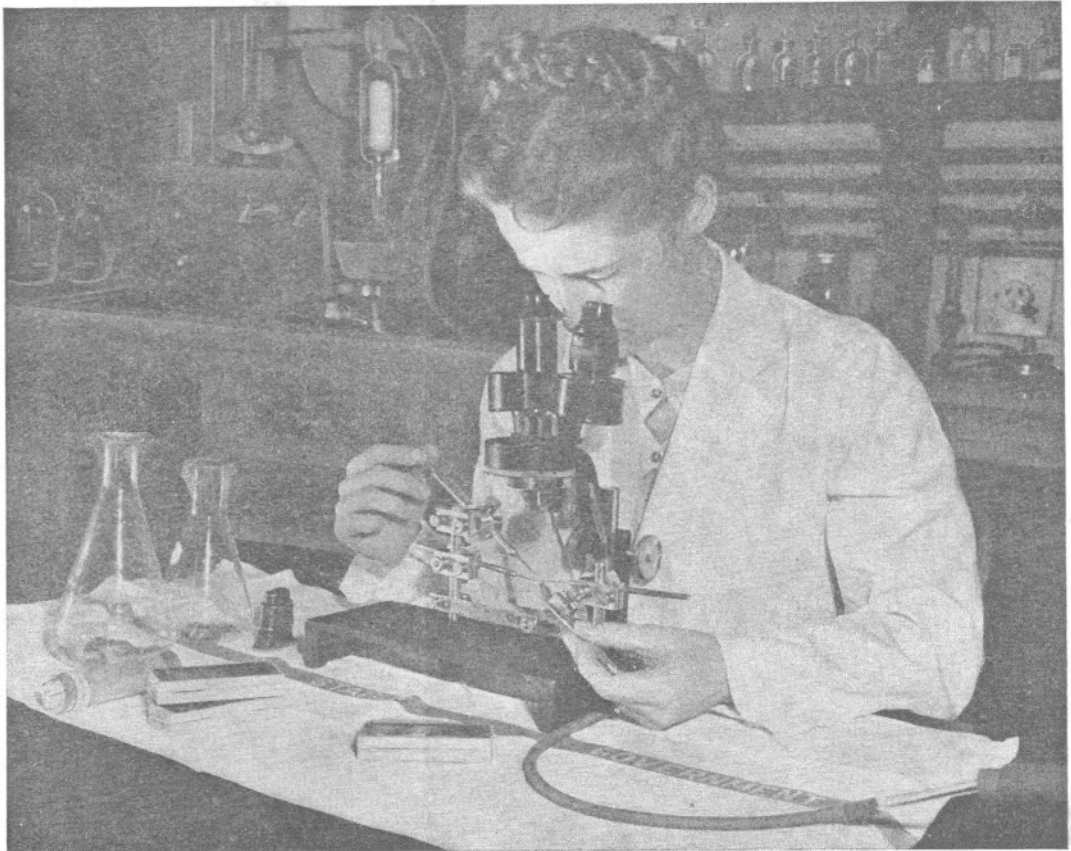
INSTRUMENTEN VOOR KUNSTMATIGE BEVRUCHTING

(Zie pag. 26: Een bezoek aan een Amerikaans bijenteeltcentrum)

U. S. Department
of Agriculture
office of
Information
Press Service

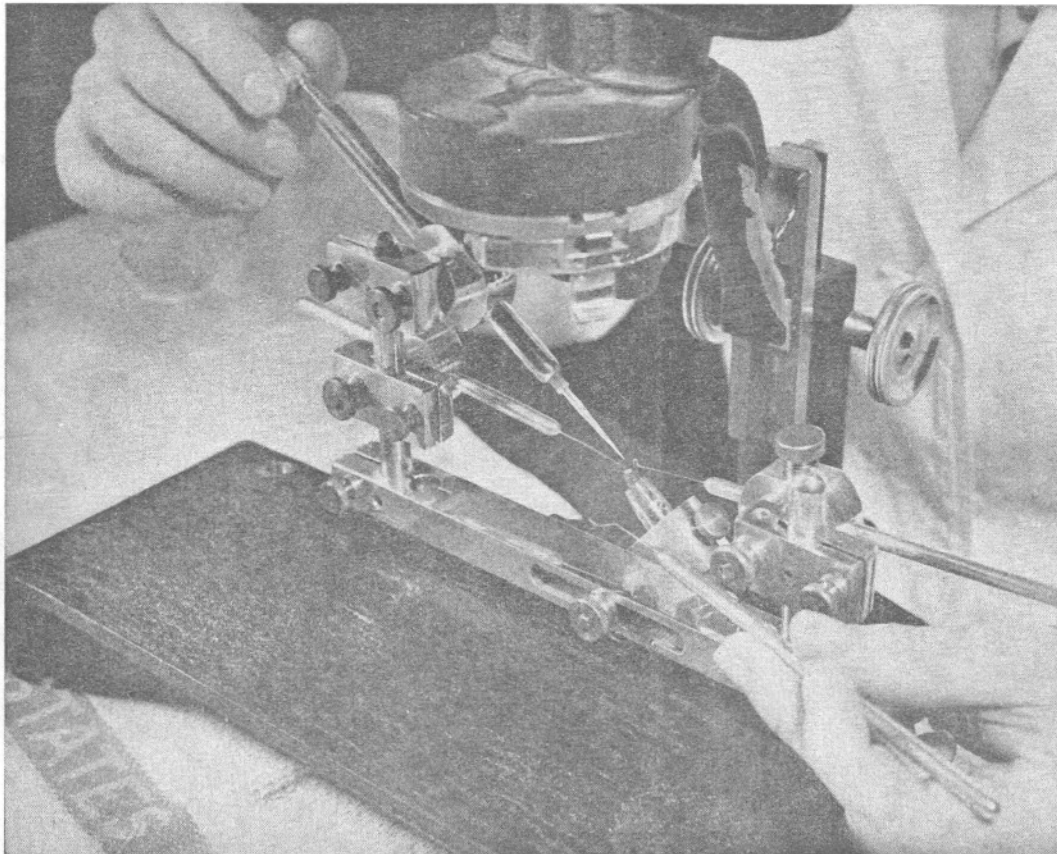
foto:
Forsythe, Sept. '47

Het uiteinde
van het
gereedschap, dat
het mannelijk
sperma bevat, is
gemaakt van
plastic en zeer fijn
bijgeslepen,
opdat de levende
koningin
gedurende de
operatie niet
beschadigd zal
worden

U. S. Department
of Agriculture
office of
Information
Presse Service

foto:
Forsythe, Sept. '47

De maagdelijke
koningin, verdoofd
door carbon
dioxidegas, wordt
in het uiteinde
van een glazen
buisje in een
geschikte positie
geplaatst en
kunstmatig
bevrucht

sen in Drenthe dan de eigenerfde boeren en die anderen hadden weinig rechten, en dat was naar onze maatstaf stellig een grote tekortkoming. Ik doel nu niet op de paar leden van de Drentse Ridderschap, want deze bewoners van de 18 „Havezathen" of „Ridderhofsteden", welke Drenthe heeft gekend, hadden, wanneer zij tenminste evenveel grondrecht hadden als een eigenerfde — en meestal waren zij inderdaad gewoon markgenoot gelijk de anderen — gewone rechten in het dorpsleven, met de anderen mee. Neen, ik

doel op de zogenaamde keuterboertjes, zij die in de loop der tijden uit de stand der eigenerfden waren uitgevallen of uit de arbeidersstand het tot keuterboer hadden kunnen brengen. Zij, en ook de groep van de boerenarbeiders en boerenknechts, ook de ambtenaren in de dorpen en de neringdoenden, die geen boer waren, bleven aan de zelfkant der dorpsamenleving staan, zij telden eigenlijk niet mee, en dat was een grote fout der oude Drentse gemeenschap.

(Wordt vervolgd)

Twée weken gast van de Zwitserse Imkers

J. G. DE ROEVER

II.

24 MEI.

En het werd warm! In het kleine treintje, dat me naar Kirchberg voert is het al nauwelijks uit te houden, maar de schaduwloze wandeling Kirchberg—Ersigen doet de deur dicht.

Wat ben ik blij, als ik eindelijk het dorpschooltje bereik, waar ik de secretaris van de „Ortsgruppe Ersigen" zal ontmoeten. Een vrolijke klant, Herr Stalder! Als schoolhoofd stelt hij de vreemdeling direct aan de onderwijzers en onderwijzeressen voor, en al kom ik dan eigenlijk voor de bijen, eerst moet ik al de klassen af als „schoolbezoek". Klas voor klas demonstreert de jong verwoogen wetenschap en met de ernst van een volleerd paedagoog, schrijf ik mijn „bemerkingen" in het klasseboek. Het laatste schooluur houdt de verrassing in: het is de klas van Stalder zelf en hij heeft maar vast aan de kinderen beloofd, dat ze een uur lang vragen mogen stellen aan de vreemdeling..... Trouwhartig vertel ik, welke kleur onze koeien hebben, hoe breed de Rijn is, hoe de zee er uitziet en..... hoeveel bijenvolken een Hollandse imker bezit, hoe onze kasten zijn en welke drachten wij kennen. Want zeker de helft van de kindervragen gaan over bijen en bloemen, een ongezocht bewijs hoezeer Stalder erin geslaagd is, om de aan zijn zorgen toevertrouwde jeugd ook deel te laten hebben aan zijn liefde voor onze kleine vrienden.

Eindelijk gaat de schoolbel en dan volgt het stevige maal bij Frau Stalder, dat ik eer aandoe zoveel ik kan. Maar de lieve Frau Stalder, die in een Hollander anno 1947 nog steeds een uitgemergeld geraamte meent te zien, is het nimmer genoeg. En wanneer we na het maal gauw moeten opbreken, om tijdig het bevruchtungsstation van de Ortsgruppe te bereiken, worden haar zoon Hanz en ik nog gefourageerd of we drie weken zullen wegblijven.

Het is een lange klim naar het „Belegstation". Maar al brandt de zon over de velden, onze weg gaat door de stille koelte van het woud. En Hanz blijkt een voortreffelijk causeur. Zijn kennis van de wereldliteratuur is verbazingwekkend en menigmaal staan wij stil om elkander een gedicht voor te dragen of om onze beweringen met de nodige hartstochtelijke gebaren kracht bij te zetten. Het „Grüsz Gott" van de fietsers en wandelaars, die ons inhalen, klinkt dan verwonderd.

Tot onze schande blijkt op het Belegstation ieder dan ook al lang aan het werk te zijn wanneer wij eindelijk aankomen. Want die fietsers en wandelaars hadden allen hetzelfde doel: het bevruchtungsstation Ersigen. Ingesloten door berg en bos, ver buiten het vliegbereik van alle standen, ligt daar de kleine paardebloemenwei, die de vereniging huurde voor de koninginnetelt. Meestal is het er heel stil, doch ditmaal heerst er een drukte van belang. Stalder Sr. heeft de leiding. Alle palen, waar de bevruchtungskastjes op komen te staan, moeten vernieuwd worden en dat is een zwaar werkje. De palen worden gekapt en op lengte gezaagd, er moeten punten aan geslagen worden, en dan gaan ze de grond in. Een plankje wordt er op vastgespijkerd, waar de kleine bevruchtungskastjes op komen te staan. Mijn vraag of het niet verstandiger is om de palen met creosoot of iets dergelijks te conserveren, inplaats van jaarlijks te vernieuwen, wordt beantwoord met een gebaar naar de bossen: hout genoeg. En tegen het werk ziet een imker niet op.

Aan de hoogste kant van de weide staat het huisje met het darrenvolk. En daarvoor ben ik eigenlijk hier gekomen. Want vandaag zal op het Belegstation Ersigen de „Drönerich punktiert" worden, d.w.z. dat enkele deskundigen de waarde van het gekozen darrenvolk voor de teelt zullen beoordelen. Dat is een ernstige zaak en we sluiten ons dus met vijf man op in het kleine, broei-warme bijenhuis. De eigenaar van het volk — in dit geval Stalder zelf — en een imker uit een naburige Ortsgruppe, geven tezamen de punten, een onverdachte derde moet scheidsrechter zijn. Die eer valt mij te beurt en meer dan een uur redekavelen we erover, hoe de beoordelingskaart voor dit geval moet worden ingevuld.

De zaak wordt inderdaad buitengewoon serieus aangepakt. Bijna al te serieus, waag ik te veronderstellen. Merkwaardig, mijn medebeoordelaars blijken het daar persoonlijk wel mee eens, doch zij achten de resultaten, die met de Zwitserse rassenteelt in de loop der jaren bereikt zijn te waardevol, dan dat zij het zouden wagen nu op eigen houtje te gaan afwijken van de van verenigingswege gegeven voorschriften, een staaltje van „teelt-discipline", waar onze jonge koninginneteltvereniging nog wel wat van leren kan.

Wat wij vóór ons hebben, is een rasecht Nigra-volk, dat in uiterlijk en prestaties weer enorm verschilt van b.v. het Floraras. Gekleurde banden zijn bij de Nigra's taboe en Stalders darrenvolk is dan ook in-zwart. Wat het uiterlijk der bijen betreft, wordt verder op vorm en grootte gelet en wel uitsluitend op de éénheid. Wanneer b.v. van een honderdtal bijen drie of vier wat kleiner zijn uitgevallen dan de rest, kan het maximum-puntenaantal niet worden toegekend. Ik geef als mijn mening te kennen, dat juist t.a.v. de grootte de uiterlijke omstandigheden (goede of minder goede stuifmeelvoorraden gedurende het larvenstadium b.v.) toch wel zóveel gewicht in de schaal leggen, dat die beoordeling op een bepaald ogenblik niet zo veel om het lijf heeft. Maar daar heb ik een teer punt geraakt. De teelt toch richt zich hier op de „zelfverzorging", d.w.z. op een bij, die onder alle omstandigheden doet, wat het beste is voor het volk (en voor de imker). Zo'n volk dient zelfs weer en dracht te „voorvoelen" en het broedt niet meer bijen, dan in overeenstemming is met de aanwezige en in de naaste toekomst te verwachten stuifmeelvoorraad. De beoordeling van de grootte-eenheid heeft dus wel degelijk zin.

Er rijzen trouwens meer vragen, waarop deze telers het antwoord direct klaar hebben. Waarom wordt er zo weinig op zwerm-traagheid gelet? Een reeds lang overwonnen standpunt bij een Nigra-volk! Zwermen zijn van die kleine vergissingen, waarover je niet praat. En een volk, dat zwermt, komt zeker niet in aanmerking als darrenvolk.

En zo gaan wij voort. Had een gejuich buiten het kleine bijenhuisje ons niet verraden, dat er wat bijzonders aan de hand is, wij hadden met zijn vijven 's nachts nóg zitten disputeren over de waarde van het „punktieren".

Maar nu moet de kast dicht en de deur van onze vrijwillige gevangenis open! De hele imkerschaar blijkt een zojuist aangekomen kameraad te omringen, die moeizaam een karretje naar boven heeft getrokken. Worst, brood en bier voor de palenzetters van het bevruchtungsstation. De zorgzame Frau Stalder heeft er twee worsten extra ingelegd voor het Hollandse geraamte. Maar ik kan niet meer.....

Na het maal wordt er snel opgebroken. Terug in het dorp volgt er natuurlijk prompt een nieuwe overvloedige

maaltijd bij de Stalders en dan moet ik de bijenstand bekijken. We gaan per fiets, maar ondanks dat snelle vervoermiddel, is er niet veel tijd om in de vallende avond nog veel te zien.

En al spoedig rijden we door naar het Wirtshaus, de grote boerenherberg. Niets dan bekende gezichten van vanmiddag! Een vrolijke ontvangst.

En nu is het mijn beurt om te vertellen. Over onze zulte en moerasandijvie, over de klaver, de linde en de hei.

Over de kasten met bovenbehandeling, in het Duits sprekende deel van Zwitserland zo goed als onbekend. Over reizen met de bijen op vlakke wegen en over het instituut, dat er nog niet is, maar komen zal.

De discussie, die er op volgt, is kameraadschappelijk en vrolijk. Menig litertje landwijn wordt erbij naar beneden gespoeld en het is behoorlijk laat wanneer we in Ersigen terug zijn!
(wordt vervolgd)

Z. H. de Paus spreekt tot de Imkers

WAT DE MENS VAN DE BIJEN LEREN KAN

Uit Katholiek
Archief No. 43

Bij gelegenheid van het Italiaanse Nationale Congres van Bijenhouders, heeft de H. Vader vierhonderd deelnemers, die Hem enkele hunner producten kwamen aanbieden, in audiëntie ontvangen en daarbij de volgende toespraak gehouden:

„Uw aanwezigheid in zo grote getale, uw verlangens om u rondom Ons verenigd te zien, geliefde zonen, betekent voor Ons een ware vertroosting, waarom Wij van ganser harte Onze dankbaarheid te kennen geven voor uwe eerbewijzen en voor uw gaven, die beide zo bijzonder welgevallig zijn. Boven de stoffelijke of technische waarde schenkt ons de arbeid een psychologisch, moreel, sociaal, vóór alles ook een godsdienstig nut van niet geringe waarde. Zijn de bijen niet eenstemmig bezongen geworden, zowel in de gewijde als in de profane dichtkunst van alle tijden?

Deze bijen, voortbewogen en geleid door hun instinct — een zichtbaar teken en getuigenis van de onzichtbare wijsheid van de Schepper — welke lessen geven zij niet aan de mensen, die door de rede worden geleid of geleid moeten worden door de rede, die een duidelijke weerspiegeling is van het goddelijk verstand!

Zij zijn een voorbeeld van leven en sociale activiteit, waarbij iedere categorie haar eigen taak te vervullen heeft en zij vervult deze nauwkeurig — men zou haast willen zeggen: gewetensvol — zonder afgunst, zonder naijver, in de orde en op de post, die een ieder is toegewezen, met zorg en liefde. Zelfs de in de bijenteelt niet deskundige toeschouwer, bewondert de fijnheid en de volmaaktheid van dat werk. Geheel verschillend van de vlinder, die uit louter tijdverdrijf van bloem tot bloem fladdert, geheel verschillend ook van de wesp en van de hommelt, brutale aanvallers, die slechts kwaad schijnen te willen doen, zonder voordeel voor wie dan ook, dringt de bij tot de bodem van de bloemkelk door, ijverig, actief en zo omzichtig, dat ze, als de kostbare buit eenmaal verzameld is, zachtkens de bloem verlaat, zonder aan een enkele van de bloembladeren de onbesmette frisheid te hebben ontnomen.

Beladen met geurige nectar, met stuifmeel en maagdelijke was, keert ze dan zonder grillige omwegen te nemen of vertragend oponthoud onderweg, snel als een pijl uit de boog voortschietend, in een zekere en onfeilbaar juiste vlucht naar de korf terug, waar het werk onverpoosd voortgezet wordt en de zo zorgvuldig verzamelde rijkdommen tot honing en was worden verwerkt. Fervet opus redolentque thymo fragrantia mella (Vergil. Georgic. 4, 169).

O, als de mensen eens de wijze lessen wilden begrijpen en opvolgen die de bijen ons geven;

als iedereen eens op de plaats door de Voorzienigheid hem aangewezen, zijn dagelijkse plicht wilde vervullen met orde en liefde;

als iedereen bij de innige samenwerking aan de huiselijke haard, eens wilde smaken en met liefde waarden de kleine schatten, gedurende de werkdag buitenshuis door hem verzameld;

als de mensen eens in de betrekking met hun gelijken op kiesse en keurige wijze — om een wereldse term te gebruiken; op liefdevolle wijze, om op christelijke wijze te spreken, — profijt wilden trekken van wat anderen aan waars en schoons in hun geest hebben opgevat, van wat deze aan goeds en edels in het diepst van hun hart dragen, zonder hen door onbescheiden vragen te kwetsen, zonder de zuiverheid van

hun goede mening te betwijfelen en te vervalsen;

als zij eens, zonder ijverzucht en hoogmoed, in innige samenwerking met hun broeders, zich de verkregen rijkdommen gingen toeëigenen en op hun beurt verwerken met de bespiegelende werkzaamheid van hun eigen geest en hart;

als zij, in één woord, eens leerden te doen met hun verstand en inzicht wat de bijen instinctmatig doen, hoeveel schoner zou dan het aanschijn der wereld zijn!

Ordelijk en vreedzaam samenwerkend als de bijen, zouden de mensen dan gaan smaken en anderen doen genieten, de zoete vrucht van hun noeste arbeid, van de honing en de was, van de zoetheid en het licht van het leven hier op aarde.

Hoe dikwijls, integendeel, bederven zij niet door hun bitterheid, heftigheid, kwaadwilligheid, de beste en schoonste dingen!

Hoe dikwijls wordt niet in alle slechts onvolmaaktheid en armzaligheid gezocht en gevonden, wordt het goede in slechtheid verkeerd en zelfs de meest zuivere mening ten kwade geduid!

Mogen wij toch leren om met eerbied, vertrouwen en liefde, op bescheiden, maar daarom niet oppervlakkige wijze, in geest en hart van hun medemensen binnen te dringen. Evenals de bijen zullen ze dan dikwijls in de nederigste zielen nog de welriekende geuren van edele hoedanigheden bemerken, van uitstekende eigenschappen, soms aan de bezitters zelf onbekend. Dan zullen zij op de bodem van de stompzinnigste en onbeschaafde geesten en ook in de gedachten van de tegenstanders nog wel een spoor van gezond oordeel ontdekken, een schemerlicht van waarheid en goedheid.

En gij, geliefde zonen, wanneer gij over uw bijenkorven gebogen, zorgzaam uw verschillende delicate beroepsbezigheden verricht, laat dan, met de bijen, uw geest ook een vlucht nemen naar omhoog, om Gods goedheid te gedenken en de zoetheid te smaken van Zijn woord en Zijn wet (Ps. 18, 11; 118, 103), om bewonderend naar het licht te staren, waarvan de waskaars een zinnebeeld is, door moeder bij ons bereid, zoals de Kerk bij haar wonderbare Paas-zaterdag-liturgie zingt: Alitur enim liquantibus ceris, quas in substantiam pretiosae huius lampadis apis mater eduxit."

De Paus eindigde met het geven van de Apostolische Zegen.

(Osservatore Romano, 29-11-'47.)

VERBETERING

In het Januarinumnummer pagina 7/8 is een zin verkeerd gezet, zodat de bedoeling onbegrijpelijk is. De onderste 2 regels pagina 7 „Verslag Hoofdbestuur" moeten worden aangevuld met hetgeen op pagina 8 op de bovenste regel achter „Seunninga" staat. De zin wordt dan: De secretaris zal zijn mening over de verdeling der werkzaamheden binnenkort mededelen.

Op pagina 13 1e kolom regel 21 v. o. staat 1 km; de Heer Hannema verzoekt daarvan te maken ½ km.

Officiële Mededelingen

GENORMALISEERDE SIMPLEXKAST

De Normalisatie-Commissie voor de simplexkast is thans zo ver gevorderd dat de plannen binnenkort zullen kunnen worden overgelegd aan de Hoofdcmissie van de Normalisatie in Nederland. Deze zal dan waarschijnlijk overgaan tot publicatie van Voorlopige Normaalbladen waarna gedurende 6 maanden gelegenheid gegeven wordt kritiek uit te brengen. Daarna pas worden de definitieve normaalbladen uitgegeven en kan van een genormaliseerde simplexkast worden gesproken.

Het heeft dan ook geen zin bij de handelaren te vragen naar Normaalkasten omdat deze nog niet bestaan.

De Secretaris van de Commissie,
Ir. J. MOMMERS.

OPLEIDINGSCURSUS BIJENTEELT

In 1948 wordt in de Landbouwschool, Korte Kerkstraat te Boxtel een opleidingscursus bijenteelt gegeven voor onderwijzers, welke in het bezit zijn van akte Land- en/of Tuinbouw.

De lessen worden gegeven op Zaterdag van 9.30—12.00 uur, te beginnen op 24 Januari.

De Rijksbijenteeltconsulent,
Ir. J. MOMMERS.

BIJENSUIKER VOORJAAR 1948.

Evenals andere jaren bereiken ons van afdelingen en leden verzoeken om hun mede te delen of er suiker komt, hoeveel en wanneer.

Op deze begrijpelijke vragen kunnen we slechts één antwoord geven: er komt suiker. Verdere gegevens zijn ons nog onbekend en we kunnen dus niets naders mededelen.

Onmiddellijk nadat ons de officiële gegevens bekend zijn, zal dit op de gebruikelijke wijze aan de afdelingen worden bekend gemaakt.

Voor dergelijke vragen dienen de leden zich te richten tot hun afdelings-secretaris en niet tot het Bijenhuis of tot het secretariaat.

VOORSTEL VAN HET HOOFDBESTUUR VOOR DE ALG. VERGADERING.

Het Hoofdbestuur stelt voor de heer R. ter Brugge te Heiloo (oud vice-voorzitter der Vereniging) te benoemen tot ere-lid der Vereniging.

VOORSTEL ALGEMENE VERGADERING AFDELING HEILOO EN OMSTREKEN.

In afwijking van het thans door het Hoofdbestuur bepaalde zal het mogelijk zijn, dat ook voor inkers met minder dan 10 immen aan het eerstvolgende examen voor praktisch inker kan worden deelgenomen, indien het afdelingsbestuur een attest verstrekt, waarin wordt verklaard, dat bedoelde inker, hoewel niet in het bezit van 10 bijenvolken, wel in staat is om 10 volken te verzorgen.

BELEEFD VERZOEK AAN H.H. SECRETARISSEN

Aan de afdelingen zijn Almanakken gezonden, naar het aantal leden, dat zij in 1947 hadden.

Indien het ledental verminderde, verzoeken wij de Almanakken, die over zijn, te willen terugzenden. Indien het ledental vermeerderde, kan men aanvulling vragen.

In geen geval kunnen we Almanakken in voorraad geven, doch bij opgave van een nieuw lid zullen wij dit met de verschenen maandschriften, ook een Almanak doen toekomen. Een en ander voorzover de voorraad strekt en indien dit verlangd wordt.

Naar aanleiding van de vele bestellingen op de Almanak van niet-leden en tevens naar aanleiding van een enkele secretaris of de Almanakken in de handel zijn, delen we hier mede, dat zij uitsluitend voor onze leden bestemd zijn. Ze zijn dus niet in de handel verkrijgbaar en kunnen ook niet cadeau worden gegeven.

VERVOLG VERSLAG ALG. VERG. 1947

ROTTERDAM vindt het niet nodig om meerdere apparaten te kopen; deze zijn wel te huur; vraagt of f 6000.— wel voldoende zal zijn, wil anders bedrag verhogen tot f 10.000.—

De Voorzitter wil f 6000.— aanhouden; hij ziet in een beperkt credit een rem.

ROTTERDAM vraagt of de vergadering in beginsel bereid is f 20.000 voor de film te besteden. (Applaus).

WESTLAND vraagt naar de samenstelling van de commissie en hoe lang de film zal worden.

De Voorzitter antwoordt, dat de Heren Minderhoud, Joustra, Verhoeven en Schwieters de commissie vormen en dat het Hoofdbestuur lid Van den Broek voor de technische leiding zorgt. De firma Roosdorp zorgt voor de opnamen, terwijl de film in Engeland ontwikkeld zal worden. De film zal 1600 meter lang worden en de vertoning zal plm. 2½ uur duren.

VRIES-ZUIDLAREN is bang dat de kosten van de vertoning voor sommige afdelingen te zwaar zullen zijn.

HILVERSUM stelt voor van dit punt af te stappen tot de Algemene Vergadering 1948. (Applaus).

b) Wijziging van art. 22 van het Huishoudelijk Reglement.

SNEEK vindt f 2.50 voor logies te laag en stelt f 5.— voor. Wil uitkeringen aan afgevaardigden op f 10.— gebracht zien. Vraagt wanneer de wijzigingen zullen ingaan.

WESTLAND wil de Hoofdbestuurleden en afgevaardigden derde klasse laten reizen en een algemene vergoeding van f 7.50 per dag en f 12.50 indien daarbij nachtlgies nodig is.

APELDOORN en BEEMSTER ondersteunen dit voorstel.

SNEEK wil f 15.— voor Hoofdbestuurleden.

De Voorzitter vindt ook, dat de Hoofdbestuurleden een grotere vergoeding toekomt; hij heeft geen bezwaar, dat zij geen tweede klasse meer zullen reizen. De financiële consequenties zullen f 1500.— per Algemene Vergadering bedragen. Spreker stelt voor: f 7.50 voor afgevaardigden en f 10.— voor Hoofdbestuurleden; nachtlgies f 5.— extra; derde klasse reiskosten.

De vergadering gaat hiermede accoord.

APELDOORN zou nog wat voor de verre afstanden willen doen.

Volgens de Voorzitter wordt in de practijk hiermede rekening gehouden.

AALTEN wil versoberen en de oude toestand handhaven.

c) Verzekering van alle bijenvolken der leden tegen vervoer, brand en diefstal en ook tegen schaden aan derden.

De Voorzitter zegt in zijn toelichting, dat de uitvoering van dit plan veel zal kosten, maar dit is bedoeld als service aan de leden. De kosten zullen plm. f 8000.— per jaar bedragen en de voorwaarden zullen 5 jaar geldig blijven.

SNEEK is zeer erkentelijk voor de betoonde activiteit, maar uit het artikel van Joustra blijkt, dat de zaak reeds in orde is.

De Voorzitter zegt dat dit een vergissing is van Joustra.

SNEEK wil een nadere uiteenzetting in het M.S.

ROTTERDAM heeft de opmerking over Verzekering bij vervoer; dit duurt bij de Spoorwegen te lang.

RENKUM vraagt of er bij geschil beroep op het Hoofdbestuur is.

De Voorzitter zegt van niet; maar de zaak zou in behandeling genomen kunnen worden.

BEEXT heeft klachten tegen de Verzekeringsmij. Van der Bend zal onderzoeken.

BRIELLE wil voor één cent per volk extra een verzekering „All Risk”.

De Voorzitter wil een jaar proberen om ervaring op te doen en geeft een overzicht van de bedragen, die zullen worden vergoed. We zitten voor 35 cent per lid eerste rang.

Dit voorstel wordt met applaus aangenomen.

KAMPEN complimenteert het Hoofdbestuur. Dit is reclame voor onze Vereniging en service voor de leden. Wil nog graag weten of diefstal uit de kasten ook zal worden vergoed.

De Voorzitter zegt: als dit bewezen kan worden.

d) Lezingen en praktische lessen, welke met goedvinden van het Hoofdbestuur door gediplomeerde leerkrachten worden gehouden, na indiening van een verslag te honoreren met f 10.— met terugwerkende kracht vanaf wintertijdperk 1946-1947.

De Voorzitter deelt mede, dat het besluit van de Regering alsnog is gewijzigd; voor lezingen zal nog wel rijkssubsidie worden gegeven, zodat het voorstel alleen betrekking heeft op praktische lessen.

De vergadering gaat hiermede accoord.

e) Aan de Koninginneteeltvereniging voor eens een subsidie te verlenen, groot f 1250.—, onder voorwaarde, dat deze Vereniging een onderdeel wordt en blijft van onze Vereniging.

SNEEK is voor het voorstel, maar vraagt cijfers.

DOETINCHEM is tegen een Koninginneteeltvereniging; zij moet een onderdeel van het Instituut worden.

Het Hoofdbestuurslid Schwieters zegt, dat de Vereniging Koninginneteelt geen vereniging in onze vereniging is; het is een voorloper van het Instituut. De proefneming op de Afsluitdijk is mislukt. Het bestuur is nog op zoek naar andere methodes.

De Voorzitter zegt, dat wij de experimentkosten voor 50 pct. van de Vereniging Koninginneteelt moeten overnemen. Het streven is sympathiek; we moeten hier steunen.

Schwieters merkt nog op, dat de Koninginneteelt een onderdeel van onze vereniging zal worden; hij doet een beroep op Dr. Minderhoud.

De vergadering neemt het voorstel aan.

UTRECHT stelt voor, dat de Voorzitter van Koninginneteelt lid van ons Hoofdbestuur moet zijn.

Accoord.

Hierna wordt gepauzeerd.

De vergadering wordt om 14.20 uur door de Voorzitter heropend.

De Voorzitter deelt mede, dat aan de afgevaardigden een plaquette zal worden aangeboden voor de afdelingen, als teken van verbondenheid met het Hoofdbestuur. Deze plaquette zal tot het archief der afdelingen behoren.

7. Bepaling bedrag quotum 1948.

Voorgesteld wordt het quotum op f 2.50 te handhaven.

De vergadering gaat daarmee accoord.

9. Begroting 1948.

SNEEK vraagt waarom er voor 1948 geen post voor de Bibliotheek is uitgetrokken. Hoe zal in de vacatures worden voorzien?

De Voorzitter antwoordt, dat van het geld dat voor 1947 werd uitgetrokken nog voldoende beschikbaar is voor 1948. In de vacature v. d. Bend is voorzien door de benoeming van dhr. Seuninga voor één jaar op een jaarloon van f 3600.—. Als Joustra zijn nieuwe betrekking zal aanvaarden, zal De Roever zijn plaats innemen.

Over de bijdrage aan het Instituut deelt de Voorzitter mede, dat het hier om ideale plannen gaat. Het Instituut zal vermoedelijk f 36000.— per jaar kosten, waarvan wellicht het Rijk de helft voor zijn rekening zal nemen. In afwachting van de vervulling van deze plannen wordt een bioloog op het laboratorium van de Heer Minderhoud werkzaam gesteld. De kosten hiervan bedragen f 6000.—, de helft hiervan komt voor onze rekening. Van elke geleverde Kg. suiker komt één cent aan het Instituut.

SNEEK wil een nadere uiteenzetting in het M.S.; dit is propaganda voor onze vereniging.

BUSSUM vindt post voor accountant te laag.

De Voorzitter geeft nadere inlichtingen over de Commissie van Redactie.

APELDOORN vindt reis- en verblijfkosten te laag. De begroting wordt vervolgens goedgekeurd.

10. Rondvraag en sluiting.

WESTLAND vraagt inlichtingen over de besproeiing van fruitbomen; zij wil hier een commissie zien. Hoe staat het met het examen practisch imker?

De Voorzitter zegt, dat een wetsontwerp voor de bestuiving in behandeling is. De examinatoren voor het examen zijn benoemd. De namen zullen in het M.S. vermeld worden. Dit jaar worden geen examens gehouden.

VAASEN zegt dat de tabak onbruikbaar is.

De Voorzitter verwijst naar de afdeling Handel.

BUSSUM, HILVERSUM en nog enige afdelingen hebben nog geen tabak ontvangen.

HEILO vindt de eis, dat men voor het examen tien volken moet hebben, te hoog en zou bij de verzekering verschil gemaakt willen zien tussen kleine en grote imkers.

De Voorzitter zegt dat dit nader te bezien is; groot-imkers zullen wel geneigd zijn 'n supplement te geven.

APELSCHA wil een artikel over de Omzetbelasting in het M.S.

KAMPEN berekent, dat het mengen van de suiker 2 maanden eist; wil voorzieningen.

Het Hoofdbestuurslid Schwieters vraagt als lid van de suikercommissie of er klachten zijn, waarop een algemeen „neen”. (Applaus). De distributie van de suiker heeft de volle aandacht.

GRONINGEN heeft bezwaar tegen het Hoofdbestuurslid voor de provincie Groningen, daar deze in de provincie Drente woont.

De Voorzitter deelt mede, dat dit Hoofdbestuurslid door de betreffende afdelingen is gekozen; het betreft hier een grensgeval.

SNEEK komt terug over het plaatsen in het M.S. van de verslagen der Hoofdbestuursvergadering; dit is een algemeen belang. Zij vraagt verder naar de aanplant van honing-gevende planten in de N.O.-polder en brengt het krantenbericht over het onkruidverdelgend middel ter sprake.

De Voorzitter zegt toe, dat een zakelijk verslag in het M.S. zal worden opgenomen. De bijenweide is in behandeling. Het genoemde middel heeft de aandacht.

FINSTERWOLDE vraagt over rode klaver.

APELDOORN wil redactie suiker-bestelkaart veranderen zien.

De Voorzitter zegt, dat het beter is, dat we niet te veel over suiker praten.

BEEKBERGEN zegt dat de imkers bang worden om naar de fruitstreken te reizen. Zij vraagt artikelen in het M.S. over bestuiving.

Schwieters zegt, dat dit een belangrijk punt is, maar het risico is niet zo groot.

HOOGVEEEN vraagt adreslijst van secretarissen in het M.S.

HEERLEN wil de Organisatie-commissie completeren.

De Voorzitter zegt, dat dit 's avonds zal plaats vinden.

EMMEN vraagt inlichtingen over het Instituut.

De Voorzitter geeft inlichtingen uit het rapport van Minderhoud; er komen 3 biologen en een imker-conclerge, die onder Minderhoud zullen werken. Te Tilburg komt een proefbijenstand onder Mommers; onderhandelingen hierover met de zuidelijke bonden vinden plaats.

STEENWIJKERWOLD vraagt over bijenweide.

HILVERSUM wil bespuitingen op tijd doen plaats vinden; vraagt een verklaring aan Schwieters; deze geeft hierop antwoord.

GORSEL zou graag een lijst zien met sprekers over speciale onderwerpen; benevens hun kosten.

DALFSEN heeft klachten over afgestorven volken, waarvan de woningen niet worden opgeruimd.

De Voorzitter zegt, dat geen dwangmiddelen mogelijk zijn; ieder baas in eigen huis.

HOOGEVEEN vindt het toch nodig, dat hiertegen maatregelen worden genomen; ook brengt zij de lokkorven nog ter sprake.

Rapport van de commissie voor het nazien der boeken 1946

VAN 22 SEPTEMBER 1947.

Ondergetekenden, E. van der Heide en J. J. Mulder, afgevaardigden van de afdelingen Allardsoog en Appelscha, aangewezen door de Algemene Vergadering als Commissie voor het nazien der boeken en goedkeuring notulen van de Vereniging tot bevordering der Bijenteelt in Nederland over het boekjaar 1946,

RAPPORTEREN:

1. Op 18 September 1947 werden de notulen onveranderd goedgekeurd.
2. Dat de boeken niet zijn nagezien en derhalve ook niet goedgekeurd. De reden hiervan is, dat er verschillende boeken niet aanwezig waren en bij navraag hierom waren deze niet te vinden. Contrôle was ons derhalve niet mogelijk.
3. Dat het nazien der boeken veel te laat geschiedt, aangezien de boeken per 31 December worden afgesloten. Dit behoort o.i. te gebeuren in Maart—April.
4. De Commissie werd veel te laat opgeroepen, n.l. op 14 September kwam de oproep om op 18 September de boeken te controleren, terwijl een week later de Algemene Vergadering plaats heeft.
5. Dat de administratie ver ten achter is.
6. Verder stelt de Commissie het zeer op prijs, dat ook rekening en verantwoording wordt gedaan van de levering bijenvolken; hiervan was in Wageningen niets te vinden en volgens de directeur berustte deze zaak bij de Algem. Secretaris.
7. Derhalve verzoekt de Commissie deze zaak voor te dragen aan de Algemene Vergadering op 26 September te Assen.

De Commissie,

E. VAN DER HEIDE.
J. J. MULDER.

Haulerwijk,
22 September 1947.
Appelscha,

FINSTERWOLDE ziet in de oprichting van de afdeling Nieuwolda een afwijking van het besluit van de Algemene Vergadering '46.

De Voorzitter zegt, dat de oprichting reeds voor deze Algemene Vergadering plaats vond en sluit om 16 uur deze Jaarvergadering.

VERBETERING

In het Januari-nummer (pag. 15 1e kolom bovenaan) staat het „oudste" lid, de 88-jarige Heer Beil. Deze is niet het „oudste" lid; onze vereniging telt er nl. van meer dan 90 jaar. Red.

VAN 13 JANUARI 1948.

Aan de Vereniging tot Bevordering der
Bijenteelt in Nederland,
Wageningen.

MIJNE HEREN,

Ondergetekenden, J. J. Mulder en E. van der Heide, afgevaardigden van de Afdeling Appelscha en Allardsoog, aangewezen door de Algemene Vergadering als Commissie voor het nazien der boeken en bescheiden van de Vereniging, boekjaar 1946, hebben de eer u thans het volgende mede te delen:

Op 8 Januari 1948 zijn wij voor de tweede keer naar Wageningen geweest. De zaak was thans beter voor elkaar.

De boeken en bescheiden zijn door ons niet volledig gecontroleerd. Wel hebben we de **balansen Rinzema** en de **balansen Van Mourik**, zoals die respectievelijk staan in Maandschrift Augustus en in het rapport van Van Mourik d.d. 29 November j.l., waar nogal grote veranderingen in voorkomen, aan een nauwkeurig onderzoek onderworpen. Deze veranderingen hebben we post voor post met de accountant nagegaan en bleken na toelichting volkomen verantwoord.

Verder hebben wij verschillende steekproeven in de boeken der Vereniging gedaan, voor zover ons dit wenselijk voorkwam.

Na een paar kleine correcties in de Balansen Van Mourik, die geen verandering in het kapitaal-saldo brengen, menen wij u thans te moeten adviseren om balansen enz. over 1946 **goed te keuren**.

De Commissie zou het verder zeer gewenst achten, dat de **Reserve voor afschrijving op goederen** weer zo spoedig mogelijk op de balans voorkwam, daar het ons is gebleken, dat enkele artikelen nogal **gepeperd** zijn opgenomen. Verder zijn er nog verschillende z.g. oorlogsartikelen, die misschien nooit verkocht zullen worden.

Gaarne zagen we tevens, dat in het vervolg de Commissie belast met het nazien der boeken, uitgebreid werd tot drie personen. De reden hiervoor is, dat er elk jaar een **geheel nieuwe Commissie** in Wageningen komt, die dan weer niet met de boekhouding op de hoogte is. Men kan dit o.i. ondervangen door ieder jaar een oud lid te laten zitten en twee nieuwe te benoemen.

Kascontrôle.

Deze zagen we in het vervolg gaarne minstens drie à vier keer per jaar. Zonder iemand te na te komen, willen wij toch even vaststellen, dat er wel iets haperde aan de boekhouding (balansen Rinzema en balansen Van Mourik). Naar aanleiding hiervan en de ondervinding thans in Wageningen opgedaan, menen wij toch even te moeten vermelden dat het o.i. zijn goede zijde heeft, dat onze Vereniging zich heeft moeten voorzien van een nieuwe accountant.

Hopende dat dit in de toekomst blijke waar te zijn, tekenen wij,

De Commissie,

J. J. MULDER.
E. VAN DER HEIDE.

Appelscha,
13 Januari 1948.
Haulerwijk,

Afdelingsberichten

AFDELING ZELHEM EN OMSTREKEN

Kort verslag Jaarvergadering 18 Dec. 1947. Aanwezig 30 leden.

1. Opening en herdenking wijlen dhr. H. L. Berkelder,
2. Notulen en Jaarverslag onveranderd vastgesteld.
3. Rekening en verantwoording goedgekeurd.
4. Aftredende Secretaris herkozen met 22 stemmen. Op voorstel van dhr. Bel en Luimes functie van Secretaris en Penningmeester samengevoegd, waarvoor f 1.— per lid en per jaar vergoeding.
5. Tabak nog niet ontvangen. Besloten werd tabaksgeld op te vragen. Ingediend bij het Gemeentebestuur een verzoek voor het planten van honinggevende bomen. Toegezegd werd een lezing te doen houden. Dhr. A. Bulterman werd wederom benoemd tot afgevaardigde naar de Algemene Vergadering en als plaatsvervanger dhr. A. Nijenhuis.
6. Inning contributie à f 2.50.
7. Deelneming L. A. M. J. T. A. goedgekeurd.
8. Gratis verloting van kleine gereedschappen (werd zeer op prijs gesteld).
9. Besproken werd: Gezamenlijke aankoop gereedschappen. Toestand verenigingsgereedschappen. Tijdig afhalen der suiker.

Met dank voor de opkomst sloot de Voorzitter deze gezellige vergadering.

J. HANNINK, Secr.

AFDELING BUNNIK EN OMSTREKEN

Onze afdeling groeit nog gestadig; het ledental bedraagt thans 47 en vele donateurs. De Fruitveiling Bunnik en Omstreken heeft een jaarlijkse subsidie toegekend van f 50.—. Onze ledenactie gaat nog steeds voort onder een van onze deviezen: Alle fruittellers lid van de vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland.

AARDSTRALEN EN BIJEN.

In Friesland en mogelijk ook elders in ons land, houden zich mensen bezig met het onderzoek naar aardstralen en in hoever deze invloed kunnen hebben op de gezondheid van mens en dier.

In Friesland is dit een zekere heer S. Bakker en deze gaf de vorige zomer een advies aan een imker, om zijn bijenvolken te verplaatsen, want ze stonden nu op een plaats, volgens onderzoeken van dhr. B., waar geen stralen voorkwamen en op de plaats die hij aanwees, wel. De imker zou dan tweemaal zoveel honing winnen als voorheen, want bijen, katten en mieren zouden het best gedijen op plaatsen waar aardstralen voorkwamen.

Ons bestuur werd gevraagd wat ons hierover bekend was.

We hebben daarop dhr. Bakker, bij schrijven van 15 November 1947 gevraagd ons nadere gegevens te verstrekken. We vroegen, ons bekend te maken op welke gronden zijn onderzoeken, waarnemingen, of serieuze proeven, zijn adviezen gebaseerd waren.

Toen we d.d. 27 December d.a.v. nog geen antwoord ontvangen hadden, hebben we hem verzocht, ons alsnog uiterlijk 8 Januari 1948 te antwoorden, anders zouden we onze leden moeten adviseren de terzake gegeven adviezen niet serieus te nemen. Dit om onkosten van eventueel verplaatsen van stallen enz. te voorkomen.

Tot op heden is dhr. B. in gebreke gebleven ons te antwoorden en we brengen dit ter kennis van de Nederlandse

imkers, opdat ieder zijn conclusie kan trekken.

Leeuwarden, 21-1-'48.

Tj. STIENSTRA, Afd. Secretaris.

AFDELING AMERSFOORT.

De eerste praatavond in dit jaar was zo druk bezocht, dat de zaal te klein bleek en we dus voor de avonden op 25 Februari en 24 Maart naar een andere gelegenheid hebben moeten uitzien. Deze worden nu gehouden in 's Prinsenhof, Hof 19 en we verwachten weer vele leden, terwijl ook de leden van andere afdelingen van harte welkom zijn. Telkens 's avonds half acht.

Dr. L. Peeters S.J. uit Nijmegen zal ook een avond voor ons spreken over de nieuwste onderzoeken van Von Frisch en kleurenzien der bijen, waarschijnlijk met film of lantaarnplaatjes. Datum wordt nader bekend gemaakt. Ook hierbij zijn leden uit andere afdelingen hartelijk welkom.

AFDELING BILTHOVEN

Vrijdag 27 Februari spreekt Dr. L. Peeters S.J. om 8 uur in „de Bonte Koe”, Emmapplein 1; iedereen welkom.

Onderwerp: Bedrijfsmethoden in 't algemeen en Snelgrove in het bijzonder.

FEESTVERGADERING ZEVENAAR.

Met de Chr. groot werd deze door dames en heren druk bezochte vergadering voor de voorzitter G. Meijer geopend. Door de grote opkomst maakt spreker zich ongerust, dat de spijzen, dranken en rookartikelen niet groot genoeg zal zijn. In het bijzonder worden de besturen van de zuster-afdelingen welkom geheten. Zeer in het bijzonder leden van de afd. Didam, die ondanks sterke verleiding, onze Vereniging trouw zijn gebleven.

Deze avond zal staan in een zakelijk en vermakelijk gedeelte; het eerste gedeelte zal zo rap mogelijk worden afgewerkt.

In verband met het overlijden van dhr. Ant. Gerritsen, die de afdeling vanaf haar geboorte onderdak verleende, wordt een ogenblik stilte gevraagd.

Ondanks het vroege jaargetijde zijn vele „bijen en darren” uitgevlogen en hier samengezwerm. Spreker hoopt, dat zij enige uurtjes gezellig hier zullen samen zijn en na afloop goed gemutst, zonder roverij, stekerij e.d., weer hun eigen korf zullen opzoeken.

Verder memoreert de voorzitter het feit, dat 50 jaar geleden de Vereniging voor Bijenteelt is opgericht met een klein aantal leden, welke vereniging thans is uitgegroeid tot een machtige organisatie van veel meer dan 20.000 leden, welke ambtenaren bezit, die dag en nacht voor de belangen der leden klaar staan. We beschikken over een complex gebouwen en machinerieën, waardoor op de meest economische wijze alles wat voor de bijenteelt nodig is, kan worden gedistribueerd.

Ook wijst de voorzitter nog op de gratis verzekering, op het feit, dat de fruitteelt met succes in Nederland beoefend kan worden en dat we een voorzitter hebben, die niet alleen voorzitter is van de Vereniging, maar ook op het onlangs te Zurich gehouden congres benoemd is tot voorzitter van de Intern. Wereld-imkersorganisatie.

Ten slotte bedankt de voorzitter allen, die tot het wel-slagen van dit imkersfeest hebben bijgedragen en veel heerlijks belangeloos hebben afgestaan. H. Elfring, J. Wolsing en H. de Huijter, benevens de gastheer en gastvrouw krijgen een extra bedankje, evenals de gemeente-autoriteiten. Voor de jongens in Indië werd een bedrag van f 23.90 bij elkaar gecollecteerd.

Tot slot een gezellig dansje en voordrachten welke buitengewoon in de smaak vielen.

Een bezoek aan een Amerikaans bijenteeltcentrum

ERCEA

Eind September en begin October van het vorig jaar had ik het voorrecht een bezoek te kunnen brengen aan het Research department for bee-culture van

het Amerikaanse departement van landbouw te Beltsville md. in de buurt van Washington.

Bij afwezigheid van de heer Hambleton, hoofd van

de afdeling Bijenteelt van genoemd departement, werd ik te woord gestaan door een van zijn voornaamste medewerkers, major W. G. Nolan.

Tevoren had ik mijn komst telefonisch aangekondigd en niet alleen was er gezorgd voor een auto om mij af te halen bij aankomst van de bus uit Washington, maar ook was bij mijn komst op het laboratorium alles in gereedheid gebracht om in zo'n kort mogelijk tijdsbestek de belangrijkste zaken in ogenschouw te kunnen nemen.

Van alle interessante bijzonderheden, die mij op mijn rondgang getoond werden, zoals de ziektenkundige dienst, de bibliotheek — waar de verschillende jaargangen van ons Groentje keurig ingebonden ter raadpleging gereed stonden en de nieuwste werken op bijenteeltgebied uitgestald lagen — zijn mij twee zaken bijgebleven, waarop ik de aandacht van de Nederlandse imkers wil vestigen en van de Nederlandse bijenteelt-autoriteiten en wel de kunstmatige bevruchting van de koningin en de stuifmeeltrap.

Het is mij bekend, dat over het kunstmatig bevruchten van de moer in verschillende landen geschreven en geëxperimenteerd is, maar wat mij hier trof is de mededeling dat de toestellen in de laatste maanden zo verbeterd zijn, dat de resultaten die de universiteit te Wisconsin de laatste tijd boekt, voor 100 pct. gunstig zijn.

Genoemde universiteit brengt een geheel in metaal uitgevoerde bevruchtingstoestel in de handel voor de prijs van ongeveer negentig dollar.

Ik acht mij niet voldoende competent om op dit onderwerp dieper in te gaan, maar belangstellenden verwijs ik naar de volgende lectuur: Breeding the honeybee onder controlled conditions, door W. G. Nolan, uitgegeven door United States Department of Agriculture Washington D.C. Technical Bulletin No. 326 October 1932 en 't pamflet gas-treated Virgin Queen Bees

Jas. I. Hambleton

Produce Drones Sept. 11. '47, uitgegeven door 't United States Department of Agriculture Agricultural Research Administration U.S.D.A. 2073-47-2. Deze literatuur zal wel te krijgen zijn bij onze bibliotheek te Wageningen en voor alle zekerheid heb ik aan ons secretariaat een exemplaar in bruikleen afgestaan ten behoeve van onze leden. Bijgaande foto's geven een duidelijk beeld van het toestel.

De heer Hambleton, die ik op een afdelingsvergadering van Noord-New Jersey bijenhouders te Hackensack ontmoette en daar een lezing hield, juist over de twee zaken, die ik hier vermeld, deelde mij mede dat hij voornemens is in de loop van 1948 een cursus in te richten te Beltsville om de techniek van het kunstmatig bevruchten te onderwijzen.

Voor een van onze jonge bijenteeltspecialisten een enige gelegenheid, zou ik zo zeggen. Hij of zij zal hier welkom zijn.

En nu de stuifmeeltrap. Men acht het hier van groot belang om in het vroege voorjaar te beschikken over voldoende stuifmeel. Het is gebleken, dat het toedienen van extra stuifmeel van grote gunstige invloed is op de ontwikkeling van het volk. Dit extra stuifmeel is van het vorige jaar en wordt toegediend als „borstplaat”, dus vermengd met de suikerstroop. Het vergaren van dit extra stuifmeel nu in de tijden van overvloedige stuifmeelooft het doel van de stuifmeeltrap. Zij die proeven willen nemen, verwijs ik naar het artikel The Use of pollen traps and pollen supplements in developing Honeybee Colonies door C. W. Schaefer en C. L. Fairai, Division of Bee Culture Beltsville, uitgegeven door U. S. Department of Agriculture Research Administration Bureau of Entomology and Plant Quarantine, October 1946. E-531 Revised.

Bijgaande illustraties geven een idee hoe het toestel werkt, maar het is noodzakelijk genoemde lectuur na te slaan als leden de proef willen nemen. (Zie foto's op losse bijlage in dit nummer).

Ik weet, dat ik geen nieuwe dingen naar voren heb gebracht, maar het was alleen mijn bedoeling de aandacht te vestigen op een paar zaken die hier te lande de laatste tijd door verkregen gunstige resultaten zeer de aandacht trekken.

Dit praatje wil ik niet eindigen zonder mijn grote dank uit te spreken voor de grote welwillendheid die ik hier van mijn Amerikaanse bijenvrienden mocht ondervinden, in 't bijzonder van de heer Hambleton, mr. en mrs. Nolan te Beltsville, mr. en mrs. C. L. Horvick te East Orange en mr. en mrs. Parker Hamilton te Hochensack.

TEGEN DE DOEK JAGEN?

G. DIJKSTRA

De beste van mijn beide korven gaf op 4 Juni jl. de voorzwerm. Het volk was in prima conditie en zat met opzetsraat tot aan de bovenplank vol bijen en werk. De zwerm, een flinke, werd in een simplexkast gestopt en naderhand versterkt met een paar ramen uitlopend broed uit een paar kasten, die geringe zwermneiging vertoonden. De oude stok werd koud gezet om de naaststaande korf te versterken. Na 8 dagen, dus op 12 Juni, floot de eerste jonge moer. De volgende avond tuten en kwaken en derhalve werd het volk op de gebruikelijke manier met de kop op de grond gebonds en tegen de doek gejaagd en tevens een nacht ondersteboven in het stalletje gezet. De volgende morgen twee dode jonge moeren. 15 Juni 's avonds weer tuten en kwaken en dus dezelfde behandeling nog maar eens toegepast, nu met een gevoel van „ik zal je wel krijgen, vader!” De volgende morgen weer twee dode moeren. Het volk moest sterk blijven om de klaverdracht die hier dit jaar omstreeks 15 Juni aanving. Ziezo, het zwermen zal nu wel afgelopen zijn, zo dacht ik. Edoch: 17 Juni 's morgens 10

uur kwam de eerste nazwerm af. Deze was maar klein en werd in een trio-kast gestopt voor reserve. 18 Juni 's avonds wéér tuten en kwaken. Dit werd me te grijs, maar ik wilde de behandeling voor de derde maal niet weer herhalen. Met de idee: laat zwermen, wat zwermen wil, wachtte ik nu maar af. De 19e Juni was het weer ongunstig, maar de 20ste zei ik tegen m'n vrouw: „let op die onderste korf; er komt straks een zwerm af”. En die kwam dan ook prompt. Er waren nu sinds de voorzwerm 16 dagen verlopen en de grap zou nu wel ten einde zijn. Ik heb echter het volk uit de korf gejaagd en nagekeken. Resultaat: 5 gesloten moerdoppen, waarvan 4 ledig..... en 1 waarin een dode nymf.

De 2e nazwerm werd op het werk geslagen en kon de korf nu maar verder schoonmaken. 's Avonds veegde ik het uitgedreven volk er weer bij. De korf zit nu weer vol bijen en kan op de klaver uitvliegen.

Doel van mijn schrijven is, te informeren, met welk resultaat andere imkers deze methode (nl. het „tegen de doek jagen”) toepasten. 't Gaat er dus niet om,

welke andere middelen ik had kunnen toepassen om verder zwermen te voorkomen. Ik wilde door „tegen de doek jagen” verder zwermen voorkomen, maar voor dit sterke volk faalde het systeem. Het vorige jaar deed ik met deze methode eveneens minder gunstige resultaten op (o.a. werd een korf tot 4 maal toe tegen de doek gejaagd en zwermde toch!) en wilde

het nu nog eens proberen, echter zonder succes. De methode wordt in diverse bijenboeken geschreven en door bekwame imkers aanbevolen. Zie o.a. Joustra. Het Bijenboek 3e druk blz. 188, Planting. Bijenteelt, 3e druk blz. 48; Aug. v. Gijssel - Bijenteelt blz. 32 en Schotman, no. 1321.

Enkele resultaten van het phaenologisch onderzoek bij Fruitgewassen in 1947

Ir J. J. POST

Langs deze weg willen wij de imkers laten zien, op welke wijze van hun waarnemingen gebruik is gemaakt. De hier gevolgde werkwijze willen wij ook trachten toe te passen bij het phaenologisch onderzoek aan bijenplanten, over welk onderzoek ir. Vlasveld reeds enkele mededelingen in dit maandblad heeft gedaan.

Natuurlijk kunnen wij hier niet alle resultaten vermelden en geven wij dus uitsluitend enkele conclusies die de imker zullen interesseren. In dit korte overzicht vindt men enkele resultaten van het onderzoek naar het verschil in bloeidatum van enkele fruitrassen.

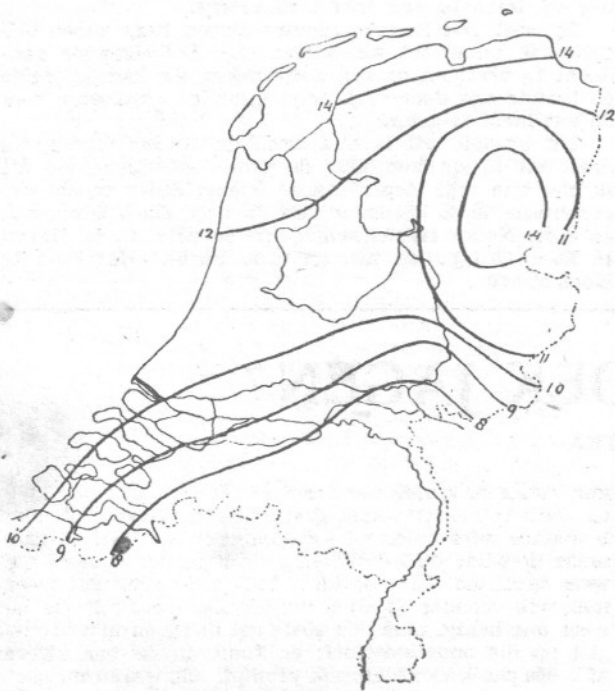
De binnengekomen phaenologische kaarten bevatten o.m. gegevens betreffende de data van volle bloei, deze werden in kaartjes opgetekend, de plaatsen met (nagenoeg) gelijke bloeidatum van een appel- en een perenras werden door lijnen verbonden, welke men in figuur 1 en 2 ziet afgebeeld. Helaas was het aantal waarnemingen in Oostelijk N.-Brabant en Limburg te klein om te kunnen komen tot het trekken van bovenbedoelde lijnen.

waarop het verloop van de temperatuur wordt aangegeven.

Op de hier geschetste wijze kunnen wij in volgende jaren steeds dergelijke lijnen van diverse phaenologische stadia trekken en na verloop van tijd zullen wij in staat zijn tot meer definitieve uitspraken te komen. En dan zal het mogelijk zijn de imkers, die met hun bijen willen reizen bepaalde adviezen te geven.

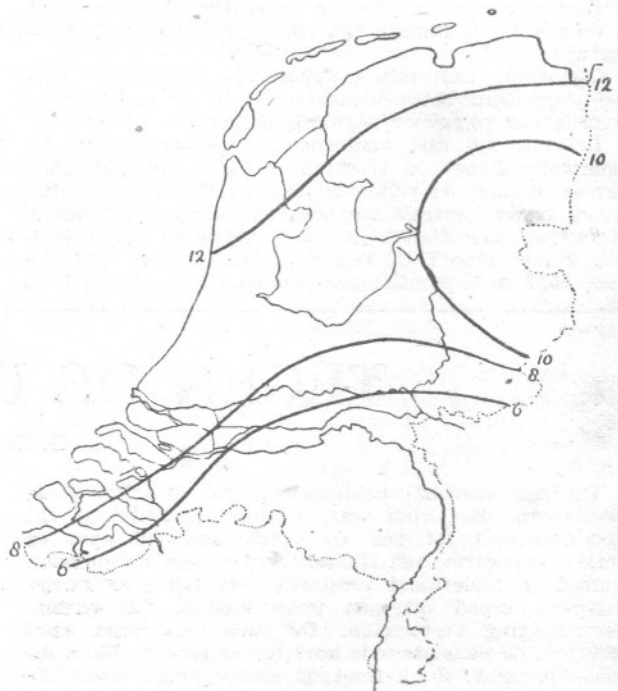
In dit verband kunnen wij hier nog even wijzen op het onderzoek naar het verband tussen de phaenologische gegevens onderling, dat thans wordt uitgevoerd aan de hand van cijfermateriaal uit vroegere jaren. Er zijn reeds aanwijzingen, dat in bepaalde gevallen de bloei van een of ander gewas met redelijke zekerheid kan worden voorspeld uit phaenologische waarnemingen aan andere gewassen of planten. Dit onderzoek zal zeker ook de belangstelling van de imkers hebben.

Willen dergelijke onderzoekingen kans van slagen hebben, dan is echter enige medewerking van imkers-

Yellow Transparent volle bloei — Mei 1947

fig. 1

Clapp's Favorite volle bloei — Mei 1947

fig. 2

Wat in deze kaartjes in de eerste plaats opvalt, is het verschil in datum van volle bloei in de verschillende delen van ons land. In het Noorden viel de bloei ongeveer een week later dan in de Betuwe en Westelijk Brabant. Verder valt op de „koude hoek” in Z.O. Drente en het Noordelijk deel van Overijsel. Deze koude hoek vinden wij vaak terug in de kaartjes,

zijde onontbeerlijk. Als nu per plaatselijke bijenteeltvereniging één waarnemer zich aanmeldt, kunnen wij reeds over voldoende gegevens beschikken. Uw aanmelding als waarnemer voor het phaenologisch onderzoek aan bijenplanten kunt U, zoals bekend, richten (liefst per briefkaart) aan het K.N.M.I. te De Bilt, afdeling Landbouwmeteorologie.

DE TECHNIEK VOOR DE KASTIMKER

S. L. E. M. FICK

In het Jubileumnummer van ons Maandschrift, trof mij in het bijzonder het artikel van de Heer A. Minderhoud.

Ze zijn mij uit het hart gegrepen, deze zinsneden: „De korfimker heeft zijn werkplan. De kastimker bij, na ieder jaar een ander werkplan. Voor hem is veel, al het leven te kort om alles wat hij zou willen proberen tot uitvoering te brengen.”

Ik kan niet anders dan volmondig instemmen met deze zienswijze. Jaren en jaren heb ik alle systemen en methoden geprobeerd en heb daarbij bevonden, dat de techniek van de oude korfimker de ware is.

Niet behorend tot de academici, zal ik mij niet wagen op het pad der Wetenschap. Blijf dan maar bij de praktijk en het nauwkeurig observeren van de volken.

De oude korfimmers zagen hun volken in de korven groeien, zorgden dat deze goed bouwden, richtten daarbij de raten en de voortgang, door stimulatief voederen, omvoeren enz. enz. en zagen hun volken dan tot een punt gekomen, waarbij er als het ware een evenwichtstoestand ging optreden.

Zolang het volk die evenwichtstoestand nog niet heeft bereikt, is het jverig, jachtig, een en al bedrijvigheid. Is het echter die evenwichtstoestand genaderd, zo begint er duidelijk een luiheidstoestand te komen.

Zoals ik hierboven reeds zeide, ik laat het aan de meer wetenschappelijken over om hier theorieën over op te bouwen. Voedersaptheorie, uitzetting van bepaalde klieren, of lichaamsdelen enz. enz.

Ik blijf bij het blote constateren van feiten. Een volk dat in die evenwichtstoestand is geraakt, gaat zonder ingrijpen tot zwermen over.

Wij weten allen, dat wanneer de Natuur op dat moment ingrijpt, b.v. met een plotselinge flinke dracht, het volk zijn zwermplannen opgeeft, de doppen afbijt en gaat verzamelen. De schaal slaat dus naar rechts over. Blijft de Natuur op dat moment echter in gebreke, dan kan men doen wat men wil, doppen snijden, omhangen, enz. enz., het volk blijft in zijn apatische toestand en de een of andere dag vliegt de zwerm af.

De oude korfimker ging jagen en bracht met één slag de schaal weer naar links. De jager ging weer met hartstocht aan het bouwen en halen, ook al was de dracht buiten maar matig.

Dit bracht mij en anderen er toe om deze techniek ook bij de kasten toe te passen. Zodra ik in Mei alzo die evenwichtstoestand zie aangebroken, doe ik het zelfde, wat die oude korfimker doet.

Bij een kast behoeft men niet te jagen, men veegt. Het volk, dat dus deze verschijnselen vertoont, wordt afgeveegd in een frisse kast op kunstraat, behoudt zijn eigen plaats en kan weer aan de slag.

Het kale broed gaat over op een nevenvolk. Bij dat nevenvolk slaat de schaal hiermede ineens door naar rechts. Het heeft dubbel broed te verzorgen, moet de binnenkamerse orde geheel wijzigen en is van die dag af weer een en al jacht en bedrijvigheid, totdat ook hier weer een evenwichtstoestand optreedt en dit volk ook weer tot zwermen zou komen.

Wat de korfimker nu niet zo in de hand had, is, te profiteren van wat de wetenschap voor ons heeft achterhaald, nl. dat de bijen, geboren tussen 25 Mei en 25 Juni feitelijk geen nut hebben om van onze zomerdrachtbronnen te profiteren.

De korfimker ziet zich nog verplicht om door te gaan met wat wij noemen de vleesproductie, het uitbreiden van de rij, hetzij voor de heide of de verkoop.

De kastimker moet het echter vooral hebben van de zomerdracht en kan nu wel profiteren van deze wetenschap. Hij doodt dus in dat dubbele broedvolk de koningin of legt haar af in een kernvolkskastje, waarmede hij bereikt, dat in dat dubbele broedvolk de leg stil komt te staan. Hij zet na 10 dagen dat volk op een dop en heeft zo een reusachtig haalvolk met jonge koningin, want omstreeks 24 Juni heeft dit zijn jonge koningin. Hier in dit volk zijn geen jonge baby's, die om voedersap vragen tijdens de hoofddracht en daarom moet het als het ware wel een overschot geven.

Beide volken, zowel de veger als de honinghaler blijven in een uiterst bedrijvige toestand en van zwermen is geen sprake.

Het is deze techniek, die ik sedert 1930 reeds toepas en hoewel ik sindsdien ook altijd door ben gegaan met allerlei proeven, nog niet overtroffen bevonden heb. Het is ook deze techniek, die een groot gemak geeft en bij goede jaren zelfs grote oogsten. In de slechte jaren blijft steeds het gemak als eerste gewin en goed resultaat als tweede, terwijl anderen dan weinig of niets hebben.

Dit artikelje zou te lang worden, indien ik de gehele bedrijfswijze zou gaan beschrijven.

Ik gaf haar uitvoerig in St. Ambrosius van Maart 1947. Amateurs, die reeds moedeloos dreigen te worden en de kogel aan de haak zouden willen gaan hangen, raad ik aan deze techniek van de oude korfimker nog eens toe te passen. Zij zullen het imkeren niet vaarwel zeggen.

UIT DE JAAGKIEPS

JÉKAVÉ

In The Beeworld geeft de redactrice in de rubriek „Press Mirror” het voornaamste nieuws uit de buitenlandse vakbladen. Door deze rubriek kan men deze bladen waarderen. Gleanings, American Beejournal, de Schweizerische Bienenzeitung worden bijna maandelijks aangehaald. Ons Maandschrift maakt in het laatste Novembernummer geen slecht figuur. Het artikel van Van Elmpt (1947/4) en van Van de Broek (1947/2) wordt aangehaald, terwijl het geestige stukje Zoek de Koningin — Find the Queen (1947/1) geheel vertaald is.

De kwestie bijenhouder-imker wordt vertaald door bee-owner en bee-keeper (bijen-eigenaar en bijenhouder).

Over bee-keeper gesproken: in het American Beejournal 1947/10 komt de volgende advertentie voor:

„Spannend, onderhoudend, leerzaam, Speel „Beekeeper” het sensationele nieuwe spel, gebaseerd op het bijenhouden. Het spel wordt op een

aantrekkelijk gekleurd bord gespeeld, prijs compleet met kaarten, dobbelstenen, fishes en spelregels slechts \$ 1.89.”

In Modern Beekeeping 1947/9 lezen we dat in Amerika, waar verschillende dagen een eigen naam hebben, thanks ook een Beekeepers-Day bestaat en wel 14 Augustus. Op deze dag brachten bezoekers uit elf staten een bezoek aan de afdeling Bijen en Honing van een grote tentoonstelling van de staat Illinois. In genoemd blad komen enige mooie foto's van de prijswinnende stands voor. Veel werk was er gemaakt van beelden met de hand gesneden uit blokken was, o.a. een groot beeld van de Heilige Ambrosius. In totaal werd door het tentoonstellingsbestuur \$1.226.00 aan prijzen voor deze afdeling uitgegeven.

Volgens de Schweizerische Bienenzeitung 1947/10 bestaat de rassenteelt in Zwitserland 50 jaar. De chef

FEEKA FEITEN

De Feeka wendt alle imkers een goed bijenjaar 1948 en dankt hen voor het in 1947 genoten vertrouwen.

*

Deze maand vestigen wij uw speciale aandacht op ons **STUIFMEELSURROGAAT**. Thans voorradig. Spoedig bestellen gewenst. Prijs f 1.25 per kg. plus porto. Voor gebruiksaanwijzing zie men de Feeka-courant.

*

F E E K A HANDELSONDERNEMING
Nieuweweg 278, Kampen
Telefoon 447

EXTRA AANBIEDING

Jute bijendoeken, voor ronde korven f 0.70
Idem met 4 ijzeren hoekpennen „ 0.95

HOUTWARENFABRIEK LIGO
Nassaulaan no. 50 te Hilversum

Echte Hennep Persdoeken

1 meter bij 1.25 meter

FIRMA O. J. v. d. BAAN, TOWSLAGERIJ
Opgericht 1820 - Drachten - Telefoon no. 2004

BREEKT MET UW OUDE SLEUR
SCHAFT U AAN EEN
DEKPLANK „IDEAAL”

Isolerend, geluiddempend, naadloos, bijenruimte en bovenal praktisch. **Type A**, proefplank f 2.55, gaasje 20 cent; vier stuks à f 2.50. **Type B**, zonder losse onderdelen, f 3.— per stuk. Rembours; porto en emballage voor kopers rekening. Bestelt nog heden! **Verkoopkantoor Dekplank „Ideaal”, Postbus 47, Overschie.** Ned. Octrooi aangevr. No. 134199.

EEN NIEUW KOERSHOF VOEDERBAKJE

De inhoud is 2 liter. Het lekt niet en koelt niet snel af, omdat het van vertind metaal is, gevat in hout en isolerend hardboard. Door een eenvoudige inrichting in het deksel kan zowel snel als langzaam gevoerd worden. Uitvoerige gegevens in de Koershof-Flitsen. Deze bakjes zijn in aanmaak en kunnen binnenkort geleverd worden. Prijs per stuk nog niet bekend, maar ongeveer f 3.—.

KOERSHOF KASTEN en RAMEN binnenkort weer leverbaar, prospectus op aanvraag.

KUNSTRAAT beperkt leverbaar, f 6.— per kg.

DRAADROOSTERS (bekroond) f 2.50. 10 stuks f 24.—. Geeft uw volken in het voorjaar een **VERKLEINBLOK** 2-raams f 1.35, 3-raams f 1.50.

KONINGINNEN. Speciaal gekweekte koninginnen en volken op 6 ramen in Juni beperkt leverbaar. Tijdig bestellen. Nadere bijzonderheden in de Koershof-Flitsen. Deze worden op aanvraag vrijblijvend toegezonden.

Diepenveen — Telefoon 337 - K 6709

Uitgave: Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland. — Druk: „De Phoenix”, Goes.

CORRECTIE DEC₁-No. 1947,

In de advertentie van de Leidse Onderwijsinstellingen is het huisnummer foutief vermeld. Het moet niet zijn 118-192, doch 188-192.

SPEURBIJTJES

TE KOOP: 14 kasten bijen met 12 staande ramen, 9 korven. J. DE WIT, Papenvoort 29, Geldrop.

TE KOOP: Een extra zware zeer solide **honingpers**, geschikt voor groot bedrijf. Prijs f 200.—. Te bevragen bij de Bijenver, Afd. „DE WULDEN” te Siegerswoude.

TE KOOP GEVRAAGD: Raat- en slingerhoning, ruwe raat en zuivere was. Tevens bijenvolken. - Bijenstand „KLABOFIA”, Voorst.

GEVRAAGD: 250 à 300 **nieuwe bijenkorven.** - A. RENKERS, Nijkerkerstraat 35, Hooglanderveen.

TE KOOP GEVRAAGD: **Zuivere Bijenwas**, prijs per kg. en hoeveelheid. - J. MEIJER, Amsterdam-Z., v. T. v. Serooskerke 84.

TER OVERNAME GEVRAAGD: F. W. L. Sladen „**The humble bee**”. - A. MINDERHOUD, Ericaplein 1, Wageningen.

BOD GEVRAAGD op plm. 50 à 60 pond **blanke heide-raathoning.** Moet van huis gehaald worden. P. JOOSTEN te Emmer-Compasuum.

TE KOOP: **Prima voerhoning** met zeer hoog stuifmeelgehalte. Echt drijfvoer! Prijs op aanvraag met bet. antw. **SCHWIETERS' BIJENPARK**, Telef. 95, Dedemsvaart.

WIE levert in Maart **korfvolken of volken in transportkistjes**, in goede conditie? Brieven met prijsopgave en kwantum aan: Bijenstand **DE KOERSHOF**, Diepenveen.

TE KOOP GEVRAAGD: **Enige bevolkte korven.** Aanbiedingen: B. C. JONGEJANS, Burgem. Prinslaan 45 te Ede (Geld.).

GEVRAAGD: **Vak leren**, tegen intern op imkerij. - **BOER**, Buitenhofstraat 8b, Rotterdam.

JONGEMAN, 28 jaar, ongehuwd, algemeen ontwikkeld, middelbare schoolopleiding, 5-jar. H.B.S.-B, sinds 9 jaren amateur-imker, **zoekt werkring** op het gebied van de bijenteelt, waar hij zijn ambities voor de bijenteelt verder kan ontplooiën. - Brieven onder No. 350, bur. v. d. bl.

TE KOOP: **20 Simplexkasten**, 10-raams, dubbelwandig, splinternieuw, compleet, f 22.50 p. st. Ook in gedeelten. G. TER AGTER, Van Kinsbergenstraat 1a, Elburg.

GEVRAAGD: Bevolkte Simplexkasten, volken op ramen en korfvolken. - C. J. WOLSWINKEL, 613, Woudenberg, telefoon 353.

ADVERTENTIE

Voor alle soorten

Drukwerken

Drukkerij „De Phoenix”

Goes

Telefoon 2487

van deze afdeling hield op de 69e Wamdersversam-
lung (onze Imkersdag) een voordracht over de ge-
schiedenis van de rassenteelt. De vader dezer teelt is
U. Kraner. In 1898 werd met 4 bevruchtungsstations
begonnen. In 1947 waren er 225 en ongeveer 1200 tot
1500 imkers maakten hiervan gebruik. Thans worden
jaarlijks 15000 koninginnen aangevoerd, waarvan 81
procent wordt bevrucht. In totaal zijn in de 50 jaren
300.000 koninginnen afgeleverd.

Ik kreeg een overdruct uit het Cchemisch Weekblad
(deel 43 nr. 37-37 en 39) toegezonden en wel een arti-
kel van Dr. H. W. de Boer:

„De tegenwoordige stand van het onderzoek en de
beoordeling van honing.”

Bij het doorlezen van dit artikel moest ik denken
aan de geestenfilm: „Er is meer tussen Hemel en
Aarde.....” Ja er zit meer in honing dan wij gewone
imkers (en we vinden ons vaak nog deskundig) vermoeden.

Het artikel is zeer uitgebreid en bedoeld voor chem-
misten. Volgens de inleiding zijn een aantal onderzoe-
kingen, verricht aan het thans, in verband met de
tijdsomstandigheden opgeheven Nederlands Honing-
contrôlestation. (laten we hopen, dat dit station spoedig
weer zijn werkzaamheden zal kunnen opnemen).

Zoals ik reeds opmerkte, is het artikel zeer tech-
nisch. Ik wil het volgende nog aanhalen:

„De scheikundige, die niet door en door ervaren is
op het gebied van honing-onderzoek en honing-beoor-
deling (en honing-beoordeling is nog vele malen moeilij-
ker dan honing-onderzoek) zal, in het Honingbesluit
lezende, dat het gehalte aan saccharose niet groter mag
zijn dan 3 pct., een ter onderzoek ontvangen monster
honing onderzoeken volgens de desbetreffende methode
(saccharose in honing) vermeld in de „Bijlage behorende
bij het Honingbesluit”. -Vindt de betrokken onder-
zoeker volgens deze methode een groter saccharose-
gehalte dan 5 pct., dan zal hij geneigd zijn, het onder-
zochte monster af te keuren, op grond van het feit,
dat deze honing, onderzocht volgens de wettelijke voor-
geschreven methode, niet aan de, in het honingbesluit
gestelde, eis voldoet. Aan het Nederlands Honingcon-
trôle-station werden van 1930 tot 1940 ruim 4000 mon-
sters onderzocht, waarvan van 3142 monsters het sac-
charose-gehalte volgens de polarisatie-methode en vol-
gens de kalk-methode werd bepaald.

Van deze monsters hadden volgens de kalk-methode
239 monsters, dat is 7.3 pct, een saccharose-gehalte
hoger dan 5 pct.; het hoogst gevonden gehalte bedroeg
50 pct. en daarna volgde een monster met 30.3 pct.
De monsters met 12 tot 26 pct. waren talrijk. Volgens
de polarisatie-methode hadden 67, d.i. 2.6 pct. een
saccharose-gehalte van hoger dan 5 pct., het hoogst
gevonden gehalte bedroeg 10.7 pct.

Wanneer in ons land gedurende een zogenaamde
hittegolf in Juli de witte klaver door bijen wordt be-
vlogen, kan de dracht soms zeer overvloedig zijn.
Door mij werden door mijzelf geteelde bijenvolken onder
die omstandigheden gewichtsverhoging per bijen-
volk en per dag van 5 en 6 kg. genoteerd.

Honing gewonnen door bijenvolken in de Wierin-
germeer-polder en Friesland bleek bij onderzoek aan
het station uit witte klaverhoning te bestaan en hoger
saccharose-gehalte dan 5 pct. te bezitten en dit
bleek wel bij herhaling zeer duidelijk: **het saccharose-
gehalte was des te hoger naarmate het bijenvolk dat
de betrokken honing had verzameld een grotere op-
brengst aan klaverhoning had opgeleverd.**

Het hoge saccharose-gehalte van klaverhoning moet
waarschijnlijk als volgt worden verklaard:

De door de bijen verzamelde nectar bevat saccha-
rose. Deze saccharose wordt door de bijen met behulp
van een ferment, de invertase (eigenlijk moest dit fer-
ment saccharose worden genoemd) grotendeels omge-
zet in een mengsel van glucose en fructose. Door de
herhaalde bewerking, welke de honing in de bijenwo-
ning door de bijen ondergaat, is deze omzetting bijna
volledig en bevat de geoogste honing meestal nog
slechts enkele procenten saccharose.”

(Dit is slechts een klein gedeelte van de inhoud van

het artikel, maar het geeft volgens mijn mening wel
een goed denkbeeld van de werkzaamheden van het
Honingcontrôle-station. Alle imkers, die honing in de
handel brengen, hebben hierbij belang en het is te wen-
sen, dat tegen de tijd dat we weer moeite zullen heb-
ben onze honing aan de man te brengen, we weer
een dergelijk instituut bezitten).

In andere landen is men wel bevreesd, dat er weer
een malaise in de honing-afzet kan komen. Een Oos-
tenrijkse imker houdt dit zijn collega's voor ogen en
wel naar aanleiding van een artikel uit de Luxemburg-
se Bienenzeitung: Bittere Proza, waaruit het volgende:

Het droge jaar 1947 was een goed honingjaar, ge-
middeld 30 pond tegen 7 pond in 1946. Maar met de
afzet liep het niet hard. De stamklanten kwamen geen
20 pond halen, maar slechts 5 pond. De prijs per pond
zonder pot was 25 franc. De imkers waren tevreden,
ofschoon deze prijs niet met die van boter te vergelij-
ken was. De honing kostte in België met pot 50 francs,
in Holland 8¼ gulden en in Frankrijk 200 francs.

Verder kwamen geen klanten.

Luxembourg voerde in 1946 uit Brazilië 290.000
pond honing in, dat is 1¼ pond per inwoner.

Men adverteerde en bood honing aan. De prijs werd
tot 28 francs verhoogd om suiker te kunnen kopen.
Er kwamen geen kopers. De suiker kostte 13 francs
per kg. Voor de oorlog was dit 1 franc en de prijs voor
honing 8 francs. Naar verhouding zou de honing thans
13 maal 8 francs moeten opleveren. De Luxemburgse
imkers zouden zeer tevreden zijn als zij tegen de helft
van dit bedrag zouden kunnen verkopen. In de stad
is te veel aanbod en wordt onder de overeengekomen
prijs verhandeld. Doortrekkende buitenlanders kopen
wel wat, maar die deviezen! De tusschenhandel biedt
18 francs.

Het is duidelijk dat de imkers onder zulke omstan-
digheden grijze haren krijgen. (Bienenvater 1947/10).

In Canada worden de bijenvolken veel in kelders
overwinterd. Er zijn imkers die vóór deze bedrijfswijze
zijn, maar er zijn ook talrijke tegenstanders. In het
Canadian Beejournal (1947/9) staat een verslag van
een Domaniale proefbijenstand over dit onderwerp. Ge-
durende een tiental jaren werden aantekeningen ge-
houden (1935 tot 1946) en wel over 802 volken, waar-
van 464 in kelders en 338 buiten werden gehouden.
Van de keldervolken was het aantal dode volken 16.9
pct., van de buitenvolken 13.4 pct., terwijl het gewichts-
verlies 43.8 en 40.9 pound was en de gemiddelde hon-
ing-opbrengst 176.1 en 212.3 pound bedroeg. De buit-
envolken voldeden dus op elk gebied het best.

In Modern Beekeeping 1947/9 vertelt een imkeres
het volgende in een artikel over de wasmot:

„We hadden besloten paradichlorobenzol te ge-
bruiken, daar wij vaak over de doeltreffendheid van
dit middel gelezen hadden, maar vriend-echtgenoot
vergat het stukje papier, waarop hij dit woordje ge-
noteerd had, mede te nemen en hij kon bij de drogist
alleen maar carbondisulfaat uitbrengen”.

Ook dit middel hielp uitstekend, maar de redactie
van dit blad waarschuwt om bij de aanwending de
nodige voorzichtigheid in acht te nemen, daar dit
goedje hoogst brandbaar is.

In de vorige Jaagkieps heb ik het nieuwe bevruch-
tings-apparaat vermeld. Men is in Amerika weer een
stap verder gekomen bij de rassenteelt en wel door de
ontdekking, dat, als men een onbevruchte koningin
door een bepaald gas (carbondioxide) laat bedwelmen,
zij hierna eieren begint te leggen, waaruit slechts dar-
ren komen. Dit maakt het mogelijk, volgens het De-
partement van Landbouw in de V.S., dat we spoedig
bijengeslachten zullen hebben, waarbij de afkomst ab-
soluut beheerst wordt. (Gleanings 1947/10).

Uit hetzelfde blad nog enige berichten van de re-
dactie.

Een methode om roverij te verhelpen. Een groot-
imker zet, als hij roverij op zijn stand heeft, de deksels
van alle kasten af en laat deze zo een poos staan. De
bijen hebben dan alle genoeg te doen om hun honing te

DE TECHNIEK VOOR DE KASTIMKER

S. L. E. M. FICK

In het Jubileumnummer van ons Maandschrift trof mij in het bijzonder het artikel van de Heer A. Minderhoud.

Ze zijn mij uit het hart gegrepen, deze zinsneden: „De korfimker heeft zijn werkplan. De kastimker bij, na ieder jaar een ander werkplan. Voor hem is veel, al het leven te kort om alles wat hij zou willen proberen tot uitvoering te brengen.”

Ik kan niet anders dan volmondig instemmen met deze zienswijze. Jaren en jaren heb ik alle systemen en methoden geprobeerd en heb daarbij bevonden, dat de techniek van de oude korfimker de ware is.

Niet behorend tot de academici, zal ik mij niet wagen op het pad der Wetenschap. Blijf dan maar bij de praktijk en het nauwkeurig observeren van de volken.

De oude korfimmers zagen hun volken in de korven groeien, zorgden dat deze goed bouwden, richtten daarbij de raten en de voortgang, door stimulatief voederen, omvoeren enz. enz. en zagen hun volken dan tot een punt gekomen, waarbij er als het ware een evenwichtstoestand ging optreden.

Zolang het volk die evenwichtstoestand nog niet heeft bereikt, is het ijverig, jachtig, een en al bedrijvigheid. Is het echter die evenwichtstoestand genaderd, zo begint er duidelijk een luiheidstoestand te komen.

Zoals ik hierboven reeds zeide, ik laat het aan de meer wetenschappelijken over om hier theorieën over op te bouwen. Voedersaptheorie, uitzetting van bepaalde klieren, of lichaamsdelen enz. enz.

Ik blijf bij het blote constateren van feiten. Een volk dat in die evenwichtstoestand is geraakt, gaat zonder ingrijpen tot zwermen over.

Wij weten allen, dat wanneer de Natuur op dat moment ingrijpt, b.v. met een plotselinge flinke dracht, het volk zijn zwermplannen opgeeft, de doppen afbijt en gaat verzamelen. De schaal slaat dus naar rechts over. Blijft de Natuur op dat moment echter in gebreke, dan kan men doen wat men wil, doppen snijden, omhangen, enz. enz., het volk blijft in zijn apatische toestand en de een of andere dag vliegt de zwerm af.

De oude korfimker ging jagen en bracht met één slag de schaal weer naar links. De jager ging weer met hartstocht aan het bouwen en halen, ook al was de dracht buiten maar matig.

Dit bracht mij en anderen er toe om deze techniek ook bij de kasten toe te passen. Zodra ik in Mei alzo die evenwichtstoestand zie aanbroken, doe ik het zelfde, wat die oude korfimker doet.

Bij een kast behoef men niet te jagen, men veegt.

Het volk, dat dus deze verschijnselen vertoont, wordt afgeveegd in een frisse kast op kunststraat, behoudt zijn eigen plaats en kan weer aan de slag.

Het kale broed gaat over op een nevenvolk. Bij dat nevenvolk slaat de schaal hiermede ineens door naar rechts. Het heeft dubbel broed te verzorgen, moet de binnenkamerse orde geheel wijzigen en is van die dag af weer een en al jacht en bedrijvigheid, totdat ook hier weer een evenwichtstoestand optreedt en dit volk ook weer tot zwermen zou komen.

Wat de korfimker nu niet zo in de hand had, is, te profiteren van wat de wetenschap voor ons heeft achterhaald, nl. dat de bijen, geboren tussen 25 Mei en 25 Juni feitelijk geen nut hebben om van onze zomerdrachtbronnen te profiteren.

De korfimker ziet zich nog verplicht om door te gaan met wat wij noemen de vleesproductie, het uitbreiden van de rij, hetzij voor de heide of de verkoop.

De kastimker moet het echter vooral hebben van de zomerdracht en kan nu wel profiteren van deze wetenschap. Hij doodt dus in dat dubbele broedvolk de koningin of legt haar af in een kernvolkskastje, waarmede hij bereikt, dat in dat dubbele broedvolk de leg stil komt te staan. Hij zet na 10 dagen dat volk op een dop en heeft zo een reusachtig haalvolk met jonge koningin, want omstreeks 24 Juni heeft dit zijn jonge koningin. Hier in dit volk zijn geen jonge baby's, die om voedersap vragen tijdens de hoofddracht en daarom moet het als het ware wel een overschot geven.

Beide volken, zowel de veger als de honinghaler blijven in een uiterst bedrijvige toestand en van zwermen is geen sprake.

Het is deze techniek, die ik sedert 1930 reeds toepas en hoewel ik sindsdien ook altijd door ben gegaan met allerlei proeven, nog niet overtroffen bevonden heb. Het is ook deze techniek, die een groot gemak geeft en bij goede jaren zelfs grote oogsten. In de slechte jaren blijft steeds het gemak als eerste gewin en goed resultaat als tweede, terwijl anderen dan weinig of niets hebben.

Dit artikeltje zou te lang worden, indien ik de gehele bedrijfswijze zou gaan beschrijven.

Ik gaf haar uitvoerig in St. Ambrosius van Maart 1947. Amateurs, die reeds moedeloos dreigen te worden en de kogel aan de haak zouden willen gaan hangen, raad ik aan deze techniek van de oude korfimker nog eens toe te passen. Zij zullen het imkeren niet vaarwel zeggen.

UIT DE JAAGKIEPS

JÉKAVÉ

In The Beeworld geeft de redactrice in de rubriek „Press Mirror” het voornaamste nieuws uit de buitenlandse vakbladen. Door deze rubriek kan men deze bladen waarderen. Gleanings, American Beejournal, de Schweizerische Bienenzeitung worden bijna maandelijks aangehaald. Ons Maandschrift maakt in het laatste Novembernummer geen slecht figuur. Het artikel van Van Elmpt (1947/4) en van Van de Broek (1947/2) wordt aangehaald, terwijl het geestige stukje Zoek de Koningin — Find the Queen (1947/1) geheel vertaald is.

De kwestie bijenhouder-imker wordt vertaald door bee-owner en bee-keeper (bijen-eigenaar en bijenhouder).

Over bee-keeper gesproken: in het American Beejournal 1947/10 komt de volgende advertentie voor:

„Spannend, onderhoudend, leerzaam,

Speel „Beekeeper” het sensationele nieuwe spel, gebaseerd op het bijenhouden. Het spel wordt op een

aantrekkelijk gekleurd bord gespeeld, prijs compleet met kaarten, dobbelstenen, fishes en spelregels slechts \$ 1.89.”

In Modern Beekeeping 1947/9 lezen we dat in Amerika, waar verschillende dagen een eigen naam hebben, thans ook een Beekeepers-Day bestaat en wel 14 Augustus. Op deze dag brachten bezoekers uit elf staten een bezoek aan de afdeling Bijen en Honing van een grote tentoonstelling van de staat Illinois. In genoemd blad komen enige mooie foto's van de prijswinnende stands voor. Veel werk was er gemaakt van beelden met de hand gesneden uit blokken was, o.a. een groot beeld van de Heilige Ambrosius. In totaal werd door het tentoonstellingsbestuur \$1.226.00 aan prijzen voor deze afdeling uitgegeven.

Volgens de Schweizerische Bienenzeitung 1947/10 bestaat de rassenreel in Zwitserland 50 jaar. De chef